„NOWY ŚWIAT"
The only Polish A. B. C. Newspaper in the Eastern States

Nowy Świat
THE POLISH MORNING WORLD

Kto raz przeczytał „NOWY ŚWIAT" Ten zawsze go czyta

Nr. 360. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY | NEW YORK, Sobota, 30-go grudnia (Saturday, December 30th) 1922 | Entered as Second Class Matter, March 21st 1914, at New York Post Office, New York | Cena 3 centy

NIEWIADOMSKI PRZED SĄDEM

D'ANNUNZIO WYPOWIADA WALKĘ MUSSOLINIEMU

Władza dyktatora Mussoliniego będzie wkrótce wystawiona na próbę

WŁOCHY MOGĄ SIĘ STAĆ WIDOWNIĄ WALKI AUTOKRACJI Z DEMOKRACJĄ

RZYM, 29 grudnia. — Rzeczoznawcy polityczni we Włoszech przyznają, że dyktatorska władza Mussoliniego zostanie niedługo wystawiona na próbę. Jako główny przeciwnik dyktatora faszystów ma wystąpić wkrótce Gabriel D'Annunzio, który podjął się reorganizacji wszystkich organizacji robotniczych i wszystkich złączonych z niemi związków zawodowych, co czyni d'Annunzia wodzem całego zorganizowanego bloku robotniczego we Włoszech, którego siła dorównuje liczebnie organizacji faszystów, a po reorganizacji może do równać pod względem sprężystości i jednolitości dyscypliny i jedności idei.

Trzy największe organizacje robotnicze Syndykat Robotników Portowych, Włoski Związek Robotników Zawodowych i Włoski Związek Kolejarzy już oddały się pod komendę Gabriela d'Annunzia. Mussolini przewidując możliwość starcia z nową organizacją d'Annunzia dokonywuje pospiesznie zmian w dotychczasowym ustroju policji we Włoszech, dążąc do zjednoczenia 3ch odmiennych systemów w jednolite kadry policyjne, aby ich łatwiej użyć do walki z konkurencyjną organizacją d'Annunzia.— Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że z ponownym wystąpieniem na arenę polityczną d'Annunzia we Włoszech przyjdzie do wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy dwoma wielkiemi odłamami społeczeństwa jednym mniej dojrzałym, ale doskonale zorganizowanym politycznie, dla którego Mussolini jest bożyszczem, — a drugim, masami robotników zawodowych więcej wyrobionymi politycznie ale zdemoralizowanymi przez wpływy bolszewickie. Początek walki tych dwuch odłamów będzie początkiem nowego okresu w historji włoskiej i prawdopodobnie początkiem końca dyktatury faszystów włoskich

27,397 SZKÓŁ LUDOWYCH W ROSJI ZOSTAŁO ZAMKNIĘTYCH

2 MILJONY DZIECI POZBAWIONYCH MOŻNOŚCI NAUKI

Nauczyciele tysiącami opuszczają swoje stanowiska

MOSKWA, 29 grudnia. — Lunaczarski, bolszewicki komisarz oświaty w sprawozdaniu złożonym przed wszechrosyjskim kongresem bolszewickim stwierdził ogromny upadek szkolnictwa w Rosji z powodu braku, potrzebnych funduszów na oświatę. Według sprawozdania komisarza oświaty, w Rosji zeszłego roku było 82,397 szkół powszechnych z 6,860,000 dziećmi, a w październiku tego roku, liczba szkół spadła do 55.00, a liczba dzieci do 4,750,000.

Obecnie w Rosji jest mniej szkół, aniżeli było przed wojną, chociaż liczba dzieci się zwiększyła. Komisarz Lunaczarski przedstawił tragiczne położenie w jakiem się znajdują nauczyciele i nauczycielki, z których wielu umiera z głodu nie mogąc wyżyć z pensji pobieranej od rządu jako wynagrodzenie. Nauczyciele i nauczycielki tysiącami opuszczają szkoły i setkami rocznie popełniają samobójstwa z powodu nędzy pochodzącej z niedostatecznego wynagrodzenia. Podczas gdy robotnicy zarabiają tygodniowo 81 procent, papiernicy 66 procent, a robotnicy innych gałęzi przemysłu i robotnicy niekwalifikowani najmniej 50 procent, to nauczyciele zarabiają zaledwie 12 procent sumy, potrzebnej koniecznie do utrzymania życia.

BOLSZEWICY PLANUJĄ STWORZENIE STANÓW ZJEDNOCZONYCH ŚWIATA

Proponują utworzenie jednego centralnego rządu dla wszystkich narodów

MOSKWA, 29-go grudnia. — Wszechrosyjski kongres bolszewicki na swoim ostatnim posiedzeniu przyjął rezolucję, przewidującą utworzenie Stanów Zjednoczonych Świata, czyli Związku Narodów z jednym silnym centralnym rządem i autonomją dla spraw lokalnych. Ameryka zaczęta jest z 13 stanów i obecnie ma 48 stanów — powiedział jeden zapalony bolszewik. Rosja zaczęła z jedną dwunastą częścią rasy ludzkiej i jedną siódmą powierzchni ziemi świata. — któż może przewidzieć, dokąd możemy dojść. Zwolennicy przyszłych Stanów Zjednoczonych postawili na kongresie wniosek, ażeby dotychczasową nazwę socjalistyczna-federacyjna-rosyjska republika sowietów zamienić na — Zjednoczoną socjalistyczną republikę Sowietów — opuszczając nazwę Rosji.

Projekt zmiany nazwy został przyjęty przez kongres wśród entuzjastycznych okrzyków wszystkich delegatów kongresu i odśpiewaniem hymnu Trzeciej Międzynarodówki.

Ford zakupuje pola węglowe w stanie Kentucky

DETROIT, 29 grudnia. — Henry Ford ukończył rokowania w celu zakupna 28,000 akrów pól węglowych za cenę 10,000,000 dolarów. Zakupione przez Forda kopalnie węgla są najbogatsze w stanie Kentucky i dają 10,000 ton miękkiego węgla dziennie.

ARMJE GRECKIE WYRUSZYŁY KU GRANICY TURCJI

WSZYSTKIE REZERWY ZOSTAŁY POWOŁANE POD BROŃ

LONDYN, 29 grudnia. — Wiadomość nadesłana z Aten do londyńskiego „Daily Express" donosi, że cała armja grecka wyruszyła w kierunku granicy tureckiej i wybuch nowej wojny uważany jest za nieunikniony. Ta sama wiadomość dodaje, że Wenizelos polecił rządowi greckiemu wysłać wszystkie wojska nad granicę turecką i zawiadomić go, jaką jest ogólna liczba tych wojsk na granicy tureckiej.

Rząd grecki powołał pod broń roczniki rezerw z r. 1912 i 1921, jak również zatrzymał pod bronią rezerwistów, których służba skończyła się z początkiem 1922 roku. Powołane zostały pod broń najmłodsze roczniki rekrutów z 1923 i 1924 roku.

ANGLJA WZYWA TURCJĘ DO ZMIANY STANOWISKA

LOZANNA, 29 grudnia.—Lord Curzon, przewodniczący angielskiej delegacji na konferencji pokojowej zawiadomił przewodniczącego tureckiej delegacji pokojowej, że konferencja B. Wschodu zostanie zerwana o ile turecka delegacja pokojowa nie zmieni swojego dotychczasowego stanowiska i nie zgodzi się na żądania przedstawicieli państw aljanckich.

Przedstawiciel Stanów Zjedn. na konferencji Bliskiego Wschodu poparł stanowisko przedstawiciela Anglji, oświadczając, że Stany Zjedn. również nie zgadzają się na żądania tureckie. Przedstawiciel Turcji oświadczył, że porozumie się ze swoim rządem i da odpowiedź na żądania aljantów w ciągu następnych dni.

MURZYN PRZYZNAŁ SIĘ DO ZABICIA KOBIETY

ZEZNAŁ, ŻE NAJPIERW POPEŁNIŁ GWAŁT, A POTEM JĄ ZABIŁ

ORANGE, N. J., 29 grudnia. — Murzyn William E. Battles, aresztowany wczoraj pod zarzutem zamordowania pani Brigham, przyznał się dzisiaj do zgwałcenia, a następnie zamordowania pani Brigham. Rozprawa sądowa przeciw mordecy została wyznaczona na przyszły czwartek. Morderca opowiedział w jaki sposób zwabił panią Brigham i dopuścił się na niej podwójnej zbrodni.

Murzyn udawszy bardzo chorego, począł wzywać ratunku. Pani Brigham pospieszyła do piwnicy by się zapytać murzyna co mu dolega. Gdy się nachyliła nad pozornie wijącym z bólu murzynem, wtedy została pochwycona za gardło, zgwałcona — a następnie uduszona. Morderca nie okazuje żadnego żalu z powodu dokonanej zbrodni i zdradza pragnienie, by mu kara za popełnienie zbrodni została jaknajprędzej wymierzona.

EXTRA!

ARMJA BEZROBOTNYCH MASZERUJE NA LONDYN

LONDYN, 29 grudnia. — Armja bezrobotnych, zdecydowanych zwolenników bolszewizmu, zebranych z całej Anglji maszeruje na Londyn w celu urządzenia olbrzymiej demonstracji na ulicach miasta i zmuszenia rządu do uczynienia zadość żądaniom bezrobotnych. Dzisiaj dotarły pod mury Londynu kilkunastu-tysięczne oddziały bezrobotnych, idące z Glasgowa i większych miast północnej Anlgji. Władze angielskie są w największym stopniu zaniepokojone poruszenia mi wśród tysiącznych rzeszy bezrobotnych, zdążających do Londynu.

Krwawy pojedynek z powodu usunięcia nauczycielki

MĄŻ NAUCZYCIELKI POLICZKUJE PRYNCYPAŁA, KTÓRY ZABIJA NAPASTNIKA

SAN ANTONIO, 29 grudnia. — Na ulicach tutejszego miasta rozegrała się smutna tragedja, której powodem była kobieta pani Harwood, nauczycielka, usunięta ze swego stanowiska przez pryncypała szkoły W. A. Chapmana, lat 46.

Mąż nauczycielki p. J. G. Harwood, lat 22, spotkawszy pryncypała Chapmana na ulicy w śródmieściu uderzył go w twarz i rzucił się do ucieczki. Spoliczkowany wyjąwszy rewolwer, puścił się w pogoń za uciekającym i uzyskawszy możność strzału, trafił w kręgosłup swego napastnika, który natychmiast padł na ziemię. Do leżącego już na ziemi Harwooda, Chapman dał jeszcze dwa strzały. Wtedy Chapman zkrócił swoją broń przeciw teściowi Harwooda, 72 letniemu Halliburtanowi, który przybiegł na ratunek swego zięcia. Pierwszy strzał Chapmana skierowany w Halliburtona chybił celu. Wtedy staruszek Halliburton wyjął rewolwer i położył trupem na miejscu zabójcę swego zięcia a następnie udał się na stację policyjną i opowiedział tragiczną historję krwawej bitwy na ulicach miasta. Halliburton został zatrzymany w więzieniu bez prawa złożenia kaucji.

PREMJER SIKORSKI ZWOŁUJE SEJM NA NADZWYCZAJNE POSIEDZENIE

EKSPLOZJA BOMBY W DUBLINIE

ZAMACH NA CZŁONKÓW RZĄDU NIE UDAŁ SIĘ

DUBLIN, 29 grudnia. — Całe miasto zostało dzisiaj wstrząśnięte gwałtowną eksplozją bomby, którą rzucił pewien człowiek w najruchliwszej części miasta pod automobil wiozący członków rządu. Bomba wybuchła tuż po przejeździe automobilu wyrywając głęboko dziurę w ulicy, jednak bez żadnej szkody dla automobilu i członków rządu, którzy również szczęśliwym trafem wyszli cało.

Spiskowiec po rzuceniu bomby rzucił się do ucieczki, ale postrzelony w twarz, schronił się do kościoła, gdzie został ujęty. Tylko jedna osoba została lekko ranna odłamkiem bomby, której wybuch zniszczył wszystkie przyległe sklepy.

Krwawe walki z fabrykantami księżyćówki

STEUBENVILLE, Ohio, 29 grudnia. — J. Jones robotnik fabryczny i szeryf powiatu Harry L. Jones z Brook powiatu stoczyli krwawą walkę, w której padło przeszło 1000 kul z karabinu ma szynowego i rewolwerów. Jones robotnik fabryczny, zobaczywszy szeryfa zbliżającego się do jego domu dla przeprowadzenia rewizji w poszukiwaniu za dystylarnią księżyćówki zabarykadował się w domu i zasypał szeryfa i jego ludzi gradem kul. Lekko ranny szeryf nakazał ostrzeliwanie domu z karabinu maszynowego. Po wystrzeleniu w dom mu przeszło 1000 kul pomocnicy wdarli się do domu i znaleźli robotnika Jones'a ciężko rannego. Po nałożeniu pierwszego opatrunku obydwaj ranni zostali odwiezieni do szpitala, gdzie walczą ze śmiercią.

DOKUMENTY WYKAZUJĄ, ŻE SPISEK NA PREZYDENTA NARUTOWICZA BYŁ ZGÓRY UPLANOWANY

Minister skarbu Jastrzębski ustąpił ze swego stanowiska

Dzisiaj pierwszy dzień rozprawy sądowej przeciw Niewiadomskiemu, oskarżonemu o zamordowanie Prezydenta Narutowicza.

Specjalne telegraficzne sprawozdania naszego korespondenta zamieszczane będą w najbliższych numerach „Nowego Świata".

Zamówcie z góry „Nowy Świat" u waszego standziarza.

(TELEGRAM WŁASNY „NOWEGO ŚWIATA").

WARSZAWA, 29 grudnia. — Wobec tego, że z dokumentów znalezionych podczas rewizji w organizacji „Rozwój" wynika, że planowany był zamach stanu i że zamordowanie Prezydenta Narutowicza było częścią przygotowanego planu. Wydano rozkaz aresztowania posła Dmowskiego i dokonano aresztowania jego powierników: Barczewskiego, Kręcickiego, Pintera, Bykowskiego i Pitza. Skonfiskowano kilka pism endeckich, między innemi *Myśl Narodową*.

Premjer Sikorski zwołał nadzwyczajne posiedzenie Sejmu na 10-go stycznia, celem omówienia środków zwalczania anarchji endeckiej.

Minister finansów Jastrzębski ustąpił ze swego stanowiska wskutek kryzysu finansowego.

Nieporozumienia w głównym zarządzie Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast" grożą rozłamem w tym stronnictwie. Część członków zarządu nie chce się łączyć z prawicą, która zwalcza mniejszości narodowe, a równocześnie zaczyna krytykować politykę Lewicy.

(W kablogramie wyraźnie podane jest nazwisko Dmowskiego. Przypuszczamy atoli, że idzie o posła endeckiego Dymowskiego. — Przyp. Red.)

PRZY WYBRZEŻACH NEW YORKU OPERUJĄ KORSARZE WÓDECZNOŚCI

ROSYJSKI KONGRES BOLSZEWICKI ZA POWSZECHNEM ROZBROJENIEM

MOSKWA, 29-go grudnia. — Wszechrosyjski kongres bolszewicki wydał dzisiaj odezwę do wszystkich narodów ze wezwaniem by poparły bolszewicki program rozbrojenia, przyjęty przez bolszewicki kongres. W odezwie skierowanej do wszystkich narodów bolszewicy przedstawili swoje wysiłki dla zainteresowania państw nadbałtyckich kwestją rozbrojenia na konferencji w Moskwie i zwracają się do wszystkich narodów z żądaniem, by pomogły do wytworzenia takich warunków, w których ograniczenie zbrojeń byłoby możliwe do przeprowadzenia.

NEW YORK, 29 grudnia. — Urząd celny w New Yorku otrzymał wiadomość, że przy wybrzeżach New Yorku operują korsarze wodczani, którzy napadają i rabują okręty przemycające wódkę. W ostatnich dniach korsarze przytrzymali okręt przemytniczy, wiozący zapas wódki wartości miljona dolarów i zrabowali cały ładunek. Okręt przemytniczy powrócił do swego portu na wyspach Bahama i zawiadomił właścicieli zrabowanego ładunku wódki o napadzie korsarzy na okręt tuż przy wybrzeżach New Yorku.

MADRYT, 28 grudnia. Rząd opracował projekt przewidujący zorganizowanie systemu ćwiczeń wojskowych w szkołach powszechnych i średnich w celu zaznajomienia młodzieży ze sztuką wojskową.

Uwaga! Uwaga! Uwaga!

Pożegnanie Naczelnika Państwa

Mowa Piłsudskiego wygłoszona do stronnictw lewicowych, ukaże się w niedzielnem wydaniu Nowego Świata

Dzisiaj! ODDZIAŁ „POTĘGA" NR. 34 Z. S. P. URZĄDZA PRZEDSTAWIENIE I BAL O GODZINIE 7:30 WIECZOREM

DOM NARODOWY 19-23 St. Marks Pl., New York

Występ znanego artysty-komika p. I. Ulatowskiego, który wystąpi w ludowej sztuce, p. t.: „W Gospodzie pod Sroką" oraz w bardzo wesołej jednoaktówce, p. t.: „CO ZA BEZCZELNOŚĆ!" Po przedstawieniu BAL do rana.

Po przedstawieniu BAL do rana

Z BROOKLYNA

JUTRO NABOŻEŃSTWO

W PARAFJI NARODOWEJ ZMARTWYCHWSTANIA W GREENPOINT-BROOKLYN

pod nr. 678 Leonard St. *Suma* **o godz. 9:30 rano.**

Szkoła od 2 do 4 i Nieszpory o 7-ej wieczorem.

Zaprasza się zwolenników i sympatyków z Brooklyna i okolicy. Ks. Proboszcz i Komitet.

Henryk Czyżewski, lat 8, zam. pn. 340 Jay Ave., Maspeth spoczywa umierający w szpitalu Wyckoff Heigths, padając ofiarą przypadkowej eksplozji. Henryk, bawiąc się na ulicy — przed domem noszącym numer 10 Claremont Ave., odkrył był na kupie popiołu żelazną, ciężką piłkę. Chcąc widocznie wypróbować jej elastyczność — uderzył nią o kamień, w rezultacie czego nastąpiła silna eksplozja, powodując śmiertelne rany. Był to granat. Jakim sposobem dostał się on na kupkę popiołu — policja lokalna stara się wyświetlić.

Adam Szulczyński, 222 liberty Ave., Jamaica, prosił wczoraj sędziego Conway aby tenże posłał go do więzienia, prośbę swą uzasadniają argumentem, że więzienie uczyni go na zawsze trzeźwym. Adama aresztowano za pijaństwo. Sędzia skazał go na dziesięć dni, gdy zaś prowadzono więźniów do samochodu, który odprowadzić ich miał do ula, Szulczyński dostał ataku trzęsionki. Miast do ula, odwieziono chorego do szpitala.

Gdy pani Sadie Dinquil, 404 S. 2-ej ulicy powracając z pracy wieczorem weszła do kuchni swego mieszkania — uderzył ją silny prąd gazu. W wygodnym krzesle tuż obok gazowego piecyka spoczywał jej ojciec, w nieprzytomnym stanie. Natychmiast przywołany został ambulans z lekarzem, który skonstatował, że staruszek zmarł przed kilku godzinami.

Gniazdo Sokole z East New Yorku, urządza dla dziatwy należącej do gniazda piękną choinkę w kwaterze swej przy Pensylwania Ave., w niedzielę, dnia 31 grudnia. Podarunki rozdane będą dziatwie polskiej, odegrają też zostanie piękna sztuczka pt. „Batożek". Będą ponadto popisy, deklamacje i śpiewy. Publiczność miejscowa winna mieć na pamięci ów piękny wieczór i powinna zejść się w wielkiej liczbie w Domu Narodowym, czem bardzo zachęci młodzież do dalszej pracy. Początek o godzinie 5 po południu.

Porządek Nabożeństw w Parafji Narodowej w Greenpoint, 678 Leonard ul. pomiędzy Masseroll i Clyer

W niedzielę 31 grudnia suma o godzinie 9:30 przed południem. Nieszpory na pożegnanie Starego Roku, o godzinie 7:00 wieczorem.

W poniedziałek w Nowy Rok suma—nabożeństwo żałobne i odpowiednia nauka ku czci prezydenta Narutowicza, o godzinie 10:30 przed południem.

Nieszporów w Nowy Rok nie będzie.

Do licznego współudziału w nabożeństwach zaprasza ks. proboszcz i komitet.

Bal z niespodziankami urządza 30 grudnia grupa 12 Zjedn. Pol. Nar. w sali Kościuszki, pn. 42 Grand ulicy. Będzie sposobność przyzwoitego zabawienia się w gronie prawdziwych przyjaciół.

Nie zapominajmy również o balu grupy 105 Zj. Pol. Nar., — który odbędzie się w Maspeth, w Noc Sylwestrową, w Domu Narodowym.

W Nowy Rok zaraz po sumie t. j. o godzinie 11:30 przed południem odbędzie się w kościele Św. Krzyża, 159—15-ta ul., w South Brooklynie, N. Y., spowiedź publiczna i Komunja Święta. Naukę wypowiem na temat: „Czy spowiedź uszna umoralniła Naród Polski".

Wstęp do kościoła wolny.

Ks. W. Trzepierczyński.

SCHENECTADY, N. Y.

Ubiegłej niedzieli na hali „Red Men" odbył się wiec ku uczczeniu pamięci prez. Narutowicza, urządzony przez postępową część polonji w Schenectady z Kołem P. S. L. „Wyzwolenie" i parafją Narodową na czele. Przemawiał ob. Korona redaktor „Nowego Świata" z New Yorku i ob. J. Griffith, były członek legislatury stanowej. Na wiec przybyło kilkaset osób, które w skupieniu wysłuchały przemówień mówców. Ob. Korona przedstawił szczegółowo czteroletnią walkę prawicy z lewicą w Polsce i jej bezwzględne dążenia do zniszczenia demokracji w Polsce. Zaprzaństwo i wstecznictwo endeckie nie mogąc dorwać się do władzy podstępem, terrorem agitacyjnym, postanowiło dokonać zamachu stanu, do którego hasłem miało być morderstwo Prezydenta. Niestety, jak zawsze, tak i tym razem, czujna zawsze lewica odparowała zdradziecki cios prawicy, obliczony na wciągnięcie Polski w chaos wojny domowej i szukanie interwencji u obcych w myśl tradycji polskiego zaprzaństwa księżo-pańskiego, które dawniej rządziło Polską przy pomocy obcych interwencji. Przemówienie ob. Korony przerywane częstemi oklaskami wywarło doskonałe wrażenie na słuchaczy. Następnie

Następnie przemówił ob. Griffith, który wskazał podobieństwa zachodzące w pierwszych latach historji. Stanów Zjedn. i Nowej Polski. Z podobieństwa faktów wyciągając wniosek, sz. mówca przewiduje dla Polski wielką przyszłość, gdyby tylko naród Polski pod jednym względem naśladował więcej jak dotychczas Stany Zjedn. — oświaty, uświadomienia obywatelskiego i większego poczucia obowiązków względem kraju, z czego wysoko słynął naród amerykański w pierwszych latach swojej historji.

P. Griffith jest szczerym przyjacielem polaków i dobrym obywatelem. Jako „assembly man" pierwszy w Stanach Zjedn. przedłożył w legislaturze stanu N. Y. wniosek do prawa o zakazie pracy dla nieletnich dzieci w farbykach. Jako szczery przyjaciel polaków postarał się o podniesienie imienia polskiego w Ameryce przeprowadzając w legislaturze uchwałę o wystawieniu wielkiego obelisku na miejscu bitwy pod Saratogą, gdzie amerykanie dzięki umiejętnemu obwarowaniu okolicznych wzgórz i trafnem rozmieszczeniem wojsk przez Tadeusza Kościuszkę z gener. Green, odnieśli świetne zwycięstwo, zakończone wzięciem do niewoli całej armji angielskiej, co zadecydowało o ostatecznem zwycięstwie Ameryki.

Po przemówieniu ob. Griffith'a została odczytana rezolucja, którą zgromadzeni przyjęli przez powstanie.

Przemawiał także krótko ks. A. Krauze, proboszcz parafji Narodowej wskazując na źródła zaciekłości politycznej w Polsce, wprowadzanie fanatyzmu religijnego, co kler rzymski w Polsce czyni rozmyślnie nie mogąc znaleść w swoim repertuarze szlachetniejszej broni przeciw demokracji.

Zarządzona kolekta na fundusz żywy imienia Narutowicza przyniosła 27 dol. Schenectady poczyna się budzić z uśpienia, czego dowodem jest udządzony wiec i uchwalenie przez wiele towarzystw, wyrażających uznanie dla lewicy w Polsce i słowa potępienia dla wszelkiego zaprzaństwa klerykalnego, które przy pomocy gwałtu chce się dorwać do rządów w Polsce.

J. Gołębiewski.

ZE ŚWIATA

WINO, KTÓRE MA TYSIĄC SIEDEMSET LAT

Najstarszy ze znanych trunków liczy ni mniej ni więcej, tylko tysiąc siedemset lat. Jest to jedyna butelka wina, przechowywana w muzeum win w Speyer.

Wino przetrwało do dzisiejszych czasów w formie zgęszczonej i mieści się w dobrze zakorkowanej flaszce rzymskiej, podczącej z trzeciego wieku po Chrystusie.

Znaleziona ona została niedawno w okolicach Speyer i ma kształt cylindryczny. Zresztą jest podobna do naszych zwykłych butelek używanych w składach winnych.

Naturalnie to sędziwe wino jest nie do picia.

MILCZĄCY PARLAMENTARZYSTA

Angielskie pisma donoszą, że do szkockiej Izby gmin wybrany został niejaki Hope, poseł, który może o sobie śmiało powiedzieć, iż nie powiedział ani jednego słowa daremnie, ponieważ przez dwadzieścia dwa lata swojej działalności ani razu wogóle głosu nie zabierał.

Kiedy przy ostatnich wyborach pewne koła wyborców żądały od niego, aby wycofał się z życia politycznego, oświadczył, że jego milczenie jest najlepszą polityką, na jaką zdobyć się można.

Rady kantonalne szwajcarskie odrzuciły większością 621,000 głosów projekt prawa obciążenia specjalnym podatkiem osób posiadających ponad 80,000 franków kapitału.

Phone Greenpoint 5813.

DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
699 BEDFORD AVENUE
cor. North 4th St.
Williamsburgh.

POLSCY LEKARZE

Tel.: Greenpoint 5715.
DR. LUDWIK GRYCZ
128 Eckford St., Brooklyn
GODZINY PRZYJĘCIA:
9—10 rano.
1— 2 po południu.
6— 8 wieczorem.
W niedzielę od 12—2 po połudn.

Telefon 4817 Greenpoint.
DR. JÓZEF GLAMKOWSKI
203 BEDFORD AVE.
blisko North 6-ej ul. Brooklyn, N. Y.
Ofiarna gotówka.
Od 1 do 3 popołudniu; od 6 do 8 wieczorem. W niedzielę od 10 do 12 przed południem.

Telefon: South 906.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurgi
GODZINY —
9—8 rano
1—3 po poł.
6—8 wieczorem.
797 Fourth Avenue
blisko 24-ej ulicy.
BROOKLYN, N. Y.

Tel.: 0490 South.
DR. A. W. RUBIN
GRADUT KOBIECY I CHIRURGA
766 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 1 po południu i od 7 do 8 wieczór. W niedzielę tylko na zamówienie

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion R. Słudzińskі
GODZINY OPIEKI:—
1—3 po poł. i 6—8 wiecz.
Oprócz wieczorów w niedzielę
172 Metropolitan Avenue
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie
569 Leonard St. blisko Meeker Av.
116 North 9 St. blisko Berry St.
Godziny:
1—2 po poł. 7—10 z rana.
6—8 wieczór 5—6 wieczór.
Tel. Greenpoint 3785 i Greenpoint 2463.

Wielki skład Ubrań
gotowych i na zamówienia
BR. C. & A. GOLDSTEIN
WSZELKIE CZĘŚCI GARDEROBY MĘSKIEJ W NAJLEPSZYM GATUNKU
PIĘKNE Z RZUTKI I UBRANIA WIOSENNE PO BARDZO NISKICH CENACH
1138 Manhattan Ave.
róg Box St., GREENPOINT.
Tel. Greenpoint 0567

CIERPIĄCY
NA SŁABY WZROK LUB BÓL GŁOWY
Gruntowne badanie oczu
DR. S. SOMELSTEN
753 Manhattan Ave.
naprzeciwko poczty
GREENPOINT, w Brooklynie

Tel.: Greenpoint 4088.
Jeżeli dokuwa Wam ból głowy albo oczy, poradzcie się specjalisty chorób oczu u
MEDOFF OPTICAL CO.
850 MANHATTAN AVE.
Naprzeciw Greenpoint Teatru.

POLSKI ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
Największa Galerja w okolicy. — Pierwszorzędna robota. Fotografje w kolorach. Ceny najprzystępniejsze. Wesela i grupy naszą specjalnością. — Zdjęcia za dnia i wieczorem.
M. LIAUKOWICZ
308 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
pomiędzy Bedford Ave. i South First St.

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA BIAŁEGO ORŁA
Ten kto zakupił obuwie w naszym sklepie, nie zawiódł się jeszcze nigdy na towarze. Sprzedajemy trzewiki sławnych na cały kraj firm — trzewiki trwałe — znakomicie szyte.
Każda para trzewików dostawiona do naszego sklepu z fabryki, jest jak najskrupulatniej zbadana — skutkiem czego za każdą parę trzewików gwarantujemy.
Ogromny wybór — Ceny umiarkowane
977 MANHATTAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel.: South 8239.
Z. A. Beck, Kontraktor Ciesielski i Budowlany
Ciesielska budyankowa robota i reperacja. Robota cementowe i murarskie. Zakładam istnie siatki i zimowe okna do domów. Zakładam okna na ganków. — Wszelkiego rodzaju dachy i reperacje tychże.
29½ — 9th Ave. So. Brooklyn, N. Y.

A. CISEK
Kontraktor Elektryczny
568 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel.: Greenpoint 6356.

Filadelfja i Okolica

Wróg kobiet... w Filadelfji

Tytuł najnowszej operetki Teatru Polskiego, jest dziś przedmiotem dyskusji, zwłaszcza u płci pięknej, *Wróg Kobiet*. Pragniemy zapoznać publiczność, z piękną, zajmującą treścią tej operetki. W roli tytułowej majora Murnera wystąpi Władysław Ochrynowicz, który rolą tą zdobył wielkie uznanie i przeszło 200 razy z wielkim sukcesem odtwarzał kreację. Baronową Mary będzie T. Wandyczowa Rofan właścicielka zamku, Z. Posselt, Tilli jej córka, J. Jork. Kamil bratanek majora J. Kallini. Br. Dopingier hodowca koni, I. Ulatowski. Pani Miling. W. Henig. Pani Sturmer. S. Stanisławska. Szpicer forysic majora, M. Ptakowski. Libieg funkcjonarjusz klubu, W. K. P. Czaja. Br. Leljer, A. Tuzi. Paulina pokojowa, A. Henik. Franciszek służący, P. Drozdowski. Chór, klubowcy, goście. Piękne tańce i śpiewy.

Treść operetki nader ciekawa i zajmująca. Premjera tym razem wypadnie w Filadelfji dnia 3go stycz. r. 1923 w Moose Auditorium. A w New Yorku graną będzie 7go stycznia w niedzielę.

TEATR POLSKI z New Yorku
ŚRODA
3-GO STYCZNIA
o godz. 8ej wiecz.
MOOSE AUDITORIUM
1312 No. Broad St.
Premjera po raz pierwszy
Wróg Kobiet
Operetka w 3ch aktach
BILETY DO NABYCIA:
w Redakcjach tygodników i w Domu Polskim

Bell Telefon Kens: 2661
Dr. Franciszek Trygar
3119 RICHMOND ST.
Philadelphia, Pa.
Godziny ofiarowań:
do 10 rano
2 do 4 po poł.
6 do 9 wiecz.
W Niedzielę do 1 po poł. 6 do 9 wiecz.

CZY WIECIE, ŻE
Aleksander Pawłowski, znany Filadelfjakiej Polonji wiarus, jest obecnie właścicielem Restauracji i Bufetu, przy 1158 Hancock St.
DOM POLSKI
Jest zbiorowiskiem postępowej Polonji na poniedziałek, wiecz
Gospoda Pawłowskiego
Jest dziś jedynem w Filadelfji zbiorowiskiem na wesołą zabawę i przyjemnego przy szklance boskiego nektaru. Spiesznie więc wszyscy do Pawłowskiego i zapomnijcie o swych dziennych trudach. Wspaniałe sale rowieci do wynajęcia na wszelkie zabawy
1158 HANCOCK ST.
róg Girard Ave., Philadelphia, Pa.

Tel. Bell - Market 5361
„WISŁA"
POLSKA FABRYKA WÓD SODOWYCH I MINERALNYCH
213 Fairmount Ave., Phila Pa
Dostarczamy najwyborniejszych wód sodowych i mineralnych do sklepów i cukierni, do towarzystw na zabawy i piknikki, do prywatnych domów na wesela, chrzciny itp.
Kto raz spróbował napoji naszego wyrobu, ten win ze lepszych i zdrowszych nigdzie nie dostanie

DORĘCZAMY W KRAJU AMERYKAŃSKIE DOLARY
STANDARD BANK
LUB POLSKIE MARKI PO NAJNIŻSZYM KURSIE
STANDARD BANK
Doręczamy pod gwarancją w 20-tu dniach telegramem w 3-ch dniach. Nasze własne Oddziały Bankowe w Kraju śledzą za dokładnością.
STANDARD BANK
Szykarty do kraju i z kraju po cenach kompanicznych. — Bank otwarty do gdziny 8-mej wieczór. — Piszcie zaraz: żądajcie informacji.
56 Ave. B Cor. 4th St.
New York City
WYRABIAMY PASZPORTY BEZPŁATNIE ZAMA. WIAMY KAJUTY NA OKRĘCIE.
SZCZOLNA OPIEKA OTACZAMY RODZINY PODRÓŻUJĄCE

Telefon: 3766 Market.
WOJCIECH RUCKI
Notarjusz Publiczny, Komisarz spraw realnych. — Wyrabiam akta prawne, wysyłam pieniądze do Polski; sprzedaję karty okrętowe; domy na dogodne spłaty. — Asekuruję od ognia domy i meble i t. p.
86 Tyler Street, Newark, N. J.

AKUSZERKA-MASAŻYSTKA
Żytomirskiego rodzinnego przytułku, i Kijowskiego Zajcowskiego szpitala.
Porada i pomoc
B. E. SHMULENSON
271 E. Broadway, 5 piętro,
New York.
Tel. Orchard 8131.

WYSYŁAMY
PIENIĄDZE DO POLSKI W MARKACH I DOLARACH
Dajemy największy kurs marek za dolara
Wyrabiamy pełnomocnictwa, kontrakty kupna i sprzedaży, a także affidavity na sprowadzenie krewnych z Polski. Pośredniczymy w otrzymaniu pracy dla mężczyzn i kobiet. Biuro otwarte każdego dnia od 8ej rano do 8ej wieczorem, a w niedzielę od 10ej rano do 2ej po południu
THE BELWEDER AGENCY, INC.
359—2nd ave., pom. 20 i 21 ul., New York, N. Y.
Telefon Gramercy 2831

Central Savings Bank
IN THE CITY OF NEW YORK
ROG 4-ej AVENUE i 14-ej ULICY
KWARTALNA DYWIDENDA
PROCENT — CZTERY (4) OD STA
rocznie zostanie wliczony wszystkim depozytorom za ostatnie trzy miesiące, kończące się 31-go grudnia 1922, od wszystkich sum uprawnionych konstytucją, nie przewyższających pięciu tysięcy dolarów ($5,000) i będzie wypłacony w dniu 20-go stycznia 1923. Depozyty ulokowane w dniu 10-go stycznia 1923 roku, procentują się od 1-go stycznia 1923 roku.
A. KOPPEL, 2. Vice-Prez. HUBERT CILLIS, Prezydent.
i Skarbnik.

UNITED AMERICAN LINES
WEEKLY SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE
NEW YORK — GDAŃSK via Hamburg
Najkrótsze połączenie do wszystkich miejscowości w Polsce.
Okręty odpływają w każdy czwartek w południe.
United American Lines Inc.
39 Broadway, New York
lub u lokalnego agenta

HOLLAND AMERICA LINE
Najlepsze i bezpośrednie połączenie z Polską drogą wodną. Parowiec „Warszawa" odwozi pasażerów z Kopenhagen wprost do
GDAŃSKA
NOORDAM 6-go Stycznia
VOLENDAM 20-go Stycznia
RYNDAM 27-go Stycznia
Nasze parowce posiadają doskonałe wyfrachtowane dla pasażerów 3-ciej klasy. Aby zamówić miejsce, piszcie do lokalnego agenta okrętowego, lub do:
HOLLAND AMERICA LINE
24 STATE STREET, NEW YORK

Międzynarodowy DOM BANKOWY
Emil Kiss
133—2nd AVE.
NEW YORK
Założ. w 1898 roku
POSIADA BEZPOŚREDNIE STOSUNKI Z NAJWIĘKSZEMI BANKAMI W POLSCE
Reprezentuje wszystkie Tow. Okrętowe
Przesyłka Pieniędzy
POCZTĄ I TELEGRAFICZNIE
Szyfkarty
DO KRAJU I Z KRAJU
Kancelarja Notarjalna

Sprzedaż Szyfkart do Gdańska
Hamburga, Bremen, Antwerpji, Rotterdamu, Tryjestu na najlepszych i najszybszych okrętach
SZCZEGÓLNĄ OPIEKĄ OTACZAM RODZINY
Wysyłka i wymiana pieniędzy po kursie dziennym. Odjeżdżających do kraju nie zmuszam do wymiany pieniędzy. Po wszelkie informacje udawajcie się do znanej starej firmy:
G. KUNASZEWSKI
179 East 3rd Street New York, N. Y.

Wracacie do Kraju?
ZWRÓCCIE SIĘ DO
AGENCJI KART OKRĘTOWYCH
„Warszawa"
(OBOK KONSULATU POLSKIEGO)
957—3rd Ave., New York
dawniej
POLISH AMERICAN FINANCE & TRADING COMPANY
WYRABIAMY APLIKACJE NA PASZPORTY
PRZESYŁAMY PIENIĄDZE PRZEZ RZĄDOWE BANKI
POKOJE DLA ODJEŻDŻAJĄCYCH WE WŁASNYM BUDYNKU
ZAŁATWIAMY SPRAWY NOTARJALNE
Po wszelkie informacje piszcie na adres Biura
„AGENCJA NASZA SŁYNIE Z OPIEKI, JAKĄ OTACZA SWOICH PASAŻEROW"!

PRZEZ 22 LAT
Nie zawiedzieni jednego polaka, który nabył u mnie biżuterję. Przed każdemi świętami opust
25 procent
od wszystkich zamówień
Franciszek Ficek
530 EAST 72 ST., NEW YORK
Telefon: Rhinlander 6280
FICEK

SPRZEDAJEMY, ROBIMY I REPERUJEMY wszelkiego rodzaju harmonje. Lekcje Piano-Harmonji codziennie od 2-ej w niedziele do 12 po poł.
R. Galanti & Bros.
71 THIRD AVE. New York
pom. 11 i 12 ulica.

NAJWIĘKSZY SKŁAD PIERZY
L. Chudzik i S. Gałka
144 PASSAIC ST., PASSAIC, N. J.
Posiadamy w naszym składzie pierze własnego wyrobu. Pierze na pół z puchem 75 funt. Najlepszego gatunku $1.25 za funt. Puch czysty biały $1.75 za funt. Puch czysty szary $2.50. — Sprzedajemy rozmaite wsypy i perkale. Na żądanie wysyłamy próbki po całej Ameryce, zamówienia wysyłamy Expresem. — Piszcie do firmy Polskiej, będziecie uczciwie obsłużeni.

PATENT
może każdy uzyskać na nowy wynalazek lub też ulepszenie. Jak wynaleść patentować, jak PATENT SPRZEDAĆ oraz więcej ciekawych informacji wynalazkowych i patentowych dowiecie się z mej POLSKIEJ KSIĄŻKI WYNALAZKOWEJ którą możecie darmo otrzymać.
MARCIN LABINER
Adwokat Patentowy:
3 Park Row (N. S.) New York

Architekci i Budowniczy
Rysujemy plany i będujemy jedno-familijne domy od $3.800 wyżej; dwu-familijne domy od $6.500 wyżej — w miedzie lub na miastem
JOHN J. STANKIEWICZ
110 W. 34 Street, Room 900
Tel. Fitzroy 6045. New York.

Telefon: Urydock 9236
Sumienna i fachowa obsługa. Ceny wielkie.
DR. H. J. KORNBLUH
nad sklepem Uhlmann Lager Stores.
naprawy. Wyrywanie zębów bez bólu.
Mostki, korony, płyty i wszelkie
162 AVE. B., róg 10 ULICY
NEW YORK, N. Y.

Znany tutejszy Adwokat i Notarjusz
JÓZEF HELLER
233 E. 14-TH NEW YORK CITY
bawiący czasowo w Polsce przyjmuje zlecenia dla Polski i innych państw Europy we wszelkich sprawach. Zgłoszenia przyjmuje powyższa kancelarja.

DR. BRYAN
332 EAST 11 ULICA NEW YORK CITY
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
Leczy chroniczne choroby, krwi, nerwów, nerek i pęcherza moczowego wyłącznie.
Godziny:
1 do 2 po południu
6 do 8.30 wieczór.
W niedziele do godziny 2-ej popoł.
od 9 rano do 1 po południu.

Telefon: Orchard 1521
JÓZEF HALICKI, M. D.
— LEKARZ —
GODZINY:
12 do 2 po południu
6 do 8.30 wieczór.
W niedziele do godziny 2-ej popoł.
311 E. 10th Street
NEW YORK

DR. H. E. COOK
CHOROBY OCZU, USZÓW, GARDŁA I NOSA
GODZINY:
Od 4 popołudniu do 7 wieczór.
Rano i w niedziele na zamówienie.
36 West 82 ulica
NEW YORK CITY
Tel.: Schuyler 0177.

NOSA, GARDŁA, USZU I OCZU SPECJALISTA
Godziny: Zrana 11—1. Wiecz. 6—7.
DR. J. BALBERKOW
218 E. 13-ta Ulica (pom. 2 a 3 Ave.)
Telefon Stuyvesant 8276.

ARENA AUTO SCHOOL
BEZ POSADY
Uczniowie [illegible] prędko i są szczęśliwi, gdyż nauczyli się fachu i zarabiają dziś od 25 do 50 dolarów tygodniowo.
SZKOŁA NASZA
posiada 5 systemów automobilów ostatnich modeli z 1921 roku, na których uczymy po polsku kierowania, jazdy i mechaniki.
Kurs trwa do 4-ch tygodni.
Dostarczamy posady. Uczcie się fachu, który popłaca. Dla pracujących szkoła otwarta w niedzielę.
Piszcie po katalog darmo do:
ARENA AUTO SCHOOL
151 West 54th St., New York

National Auto School
220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue
Dajemy najlepszy kurs we własnym języku, ucząc naprawy i jazdy na automobilach ostatniej konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie posrednienia.
Klasy otwarte dziennie i wieczorem.
KOMPLETNY KURS $25.00

SPRAWY STOW. MECHANIKÓW

MECHANICY SPEŁNIJCIE SWÓJ OBOWIĄZEK!

Każdy świadomy swych obowiązków członek Stowarzyszenia Mechaników powinien żywo interesować się losami swej organizacji.

Przyszły Walny Zjazd będzie decydował o nader ważnych sprawach od których zależeć będzie przyszłość i rozwój naszej organizacji. Każdy więc członek powinien stanowczo wziąść udział w tym zjeździe przez swego delegata, podpisując mu swe upoważnienie, czyli „Proxy".

We wszystkich okręgach zostali wybrani delegaci. Członkowie powinni bezwłocznie podpisywać swe „Proxy" i nadsyłać je do Głównego Biura dla zarekordowania. Na „Proxie" należy nalepić 10 centową markę „revue stamps" i dołączyć 50 centów na pokrycie kosztów delegatów, bo w tym roku Zarząd Główny kosztów delegatów pokrywać nie będzie.

DO CZYNU CZŁONKOWIE STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW!

Zdajcie egzamin ze swej dojrzałości organizacyjnej, wykazując tem, że sprawy organizacyjne żywo Was interesują.

FELIX POPLAWSKI, Sekretarz Jeneralny.

Stowarzyszenie Mechaników Polskich, 224 E. 57 St., New York, N. Y.

Do członków Stowarzyszenia Mechaników Polskich Okręgu Nowojorskiego

Zacni Obywatele!

Jako wynik przedzjazdowej konferencji Okręgu Nowojorskiego, jest wybór dwuch delegatów na walny Zjazd do Toledo, który się odbędzie w dniu 7 stycznia 1923 r. — ob. Włodarczyka i niżej podpisanego. Zwracam uwagę tutaj, że delegaci na Zjazd mogą wyjechać tylko na koszt filji, które są zmuszone opodatkować swoich członków.

Okręg Nowojorski już zresztą i inne, wysyłają tylko pewien ułamek tego, co dawniej 3—5 delegatów. Chodzi więc o to, żebyście Sz. Obywatele poparli nas moralnie i czynnie, tj. przez przysłanie z markami wszystkie „proxies" i gotówkę na ręce naszego sekretarza ob. Popławskiego. Na konferencji dnia 24 grudnia reprezentowane filje złożyły i zdeklarowały tylko $110, gdy tymczasem koszt dwuch delegatów wyniesie naj mniej 140 dolarów, brakuje przeto około 30 dolarów, co muszą nadesłać i pokryć filje nieobecne na konferencji.

Zjazd obecny będzie miał do uchwalenia i przeprowadzenia cały szereg spraw pierwszorzędnej wagi dla Stowarzyszenia Mechaników, a decydować w głosowaniu będą delegaci, reprezentujący większą ilość członków, o czem żadnemu posiadaczowi udziału S.M.P. zapominać nie wolno!

Czas jest krótki, należy więc działać szybko, żeby w ciągu tygodnia 140 dolarów i pełnomocnictwa znajdowały się na ręku ob. Popławskiego do naszego rozporządzenia.

Pamiętajcie również i otem, że najlepszy zarząd i kierownicy nie zdziałają wiele zbawiennego dla naszej kooperatywy, jeżeli nie zbierzemy potrzebnej sumy na kapitał obrotowy.

Niech znikne dziadostwo z naszych kopalń, praca gospodarka, marmotrawna przy warunkach pierwotnych.— Zamieńmy parę na energję elektryczną w kopalniach porębskich. Dajmy Porębie centralną elektrownię i inne niezbędne ulepszenia do pełnego uruchomienia wszystkich zakładów fabrycznych. Mamy obecnie pier wszorzędnego kierownika inżyniera, Piotrowskiego, który nam daje absolutną gwarancję swoją wieloletnią praktyką i znajomością i ręczy, iż w niedługim czasie nasze przedsiębiorstwa będą nam przynosiły dochody.

Od nas tylko zależy obecnie, żeby rok 1923 był pierwszym dla nas rokiem, w którym otrzymamy pierwszą dywidendę, gdyż warunki ku temu mamy świetne; obstalunków rządowych i innych mamy w bród na lat kilka, tylko zaopatrzmy nasze fabryki w potrzebny kapitał obrotowy i w surowiec. Przedsiębiorstwa nasze są olbrzymie, gdyż Poręba pomimo części akcyj jeszcze niewykupionych od zaczych Windmanów, jest II tylko do naszego rozporządzenia — jest naszą i będzie naszą.

Obecnie jesteśmy na drodze zrealizowania naszych snów i marzeń. — Otrząśnijmy się tylko z apatji i chciejmy zrozumieć własny interes.

Delegat na Zjazd S.M.P.
Jan Obrušnik

„MECHANIK"

Dwutygodnik poświęcony obróbce metalu i drewna i sprawom techniki wogóle, wydawnictwa rok piąty. Redaktor inż. technolog Jan Komarnicki.

Redakcja i administracja, Marszałkowska 46, Tel. 1.47. Konto P.K.O. 5650.

Mechanik wychodzić będzie 1 i 15 każdego miesięca, aby w ten sposób odpowiedzieć potrzebie systematycznego oświetlania bieżących spraw technicznych i częstszego komunikowania się z czytelnikami

Mechanik prowadzić będzie działy następujące: I. Dział naukowy; II. Dział obróbki metali; III. Dział obróbki drewna; IV. Dział kotłów i motorów; V. Dział kolejowy; VI. Dział maszyn folnicznych; VII. Dział elektromechaniczny.

Mechanik wydawać będzie nadal specjalne zeszyty, poświęcone wyłącznie pewnym podstawowym działom przemysłu krojowego.

W roku 1923 ukażą się: — Zeszyt Drzewny. Zeszyt Górniczo-Hutniczy. Zeszyt Elektrotechniczny. Zeszyt Naftowy. Dotychczas wydane zostały: dwa Zeszyty Cieplne (1921), dwa Zeszyty Kolejowe (1922) i dwa Zeszyty Obróbki Metali (1922).

Mechanik prowadzić będzie dział poświęcony Nowym Maszynom, w którym zamieszczane będą ilustrowane opisy obrabiarek i maszyn z wytwórni krajowych.

Mechanik korzystać będzie nadal z cennego współpracownictwa pierwszorzędnych sił naukowych i zawodowych.

Dotychczas w „Mechaniku" pomiędzy innemi swe prace pamieścili:

Prof. St. Ancsyc (Lwów, Politechnika), inż. St. Biedrzycki (Łódź), — prof. St. Biedrzycki (Warszawa, Główna Szkoła Gospod. Wiejskiego), inż. M. Bogdanowicz (Łódź), inż. J. Bystrzanowski (Wilno), prof. St. Dębicki (Poznań, Wysza Szkoła Budowy Maszyn), inż. St. Felsz, inż. T. Gayczak (Lwów), Prof. C. Grabowski (Warszawa, Politechnika) prof. E. T. Geisler (Lwów, Politechnika), inż. Jan Harabaszewski, prof. E. Hauswald (Lwów, Politechnika), prof. M. Heipern, prof. B. Hummel (Warszawa, Politechnika), inż. T. Kociatkiewicz, inż. St. Kruszewski, inż. J. Kunsteller, prof. H. Mierzejewski.— (Warszawa, Politechnika), prof. J. Mościcki (Lwów, Politechnika), inż. W. Maszyński (Borysław), inż. K. Nowicki (Poznań), inż. W. Pawłowski, inż. M. Plechowski, prof. R. Podoski (Warszawa, Politechnika), — prof. Al. Rothert, inż. Z. Rytel, inż. B. Rzeszotarski (Krasno-Polanka)— prof. K. Smoleński (Warszawa, Politechnika), prof. G. Sokolnicki (Lwów, Politechnika), prof. B. Stefanowski (Warszawa, Politechnika); prof. Suchowiak (Lwów, Politechnika), prof. B. Tołłoczko (Warszawa, Politechnika), inż. M. Widerszal, — inż. A. K. Zieliński i wielu innych.

Prenumerata za 1 półroczne wynosi w kraju 9000 marek, w Stanach Zjednoczonych 1 dolara, w innych krajach zagranicznych 12,000 mk.

Prenumeratę przyjmują w kraju:— 1) Administracja „Mechanika", Warszawa, Marszałkowska, 46. — 2) Administracja „Górnośląskiego Przeglądu Gospodarczego", Katowice, u. Beaty 37. — 3) Wszystkie księgarnie i kioski kolejowe.

Za granicą: — 1) Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej; 2) The Polish Mechanic Co., Inc. 224 East 57th St. New York, N.Y.; 3) Filje Stowarzyszenia Mechaników Polskich w Ameryce.

MECHANICY W BROOKLYNIE!

Nie dajmy się wyprzedzić innym filjom i korzystajmy z praw nam przysługujących.

Zjazd Walny rozpocznie się za tydzień a u nas wszystko idzie ospale.

Więc przynajmniej raz do roku stawcie się jak jeden mąż na posiedzenie, które się odbędzie we wtorek, dnia 2-go stycznia 1923 r. o godz. 7-ej wieczorem w Domu Narodowym pr. y Driggs Ave. Wszyscy członkowie z wypłaconemi akcjami, tak z filji Greenpoint, jak i innych filji w Brooklynie powinni przybyć ma sowo na to zebranie i podpisać swe proxy.

Na zebraniu tym obecnym będzie sekretarz jeneralny F. Popławski, który będzie referował o sprawach naszej organizacji, a więc niechaj nikogo na zebraniu tym nie braknie.

A. Wysocki,
sekretarz filji.

MECHANICY W NEW YORKU I BROOKLYNIE!

Czy nie wstyd Wam, że dotychczas dopiero 15 proc. członków podpisało swe proxy dla delegatów na Zjazd.

Narzeka nie jeden z Was, że to lub owo w organizacji niepodoba mu się. Zjazdy odbywają się na to, aby nauczeni doświadczeniem delegaci mogli wszystkie nasze bolączki usunąć, lecz nic zrobić nie będą mogli, jeżeli Wy im nie dacie swych upoważnień, czyli „proxies".

Obudźcie się więc z letargu, spełnijcie swój obowiązek a wykażecie tym innym filjom, że jesteście świadomymi jednostkami i z praw Wam przysługujących umiecie korzystać.

Dla wygody tych, którzy nie mogli przybyć na posiedzenie filji będę codziennie do godz. 7-ej wieczorem urzędował w biurze głównem do środy, dnia 3-go stycznia, gdzie każdy może przybyć i podpisać swą proxy.

W. Fronczak,
sekretarz filji.

PORTCHESTER, N. Y.

W niedzielę dnia 31-go grudnia odbędzie się zebranie członków Stowarzyszenia Mechaników Polskich w sprawie podpisania Proxies na Zjazd dla delegatów i w sprawie zakupna bondów na kapitał obrotowy.

Zebranie odbędzie się w sali parafjalnej o godzinie 11:30 rano.

Babarz, przedstawiciel

EMIGRACJA

W warszawskim „Kurjerze Polskim" czytamy interesujący artykuł pod powyższym tytułem tej treści:

Za oceanem rozgrywa się walka, której słabe odgłosy dochodzą zrzadka do Polski, której wynik zaważy jednak na losach naszej ludności robotniczej.

Nietylko w Europie zmienił się świat w ciągu ostatniego dziesięciolecia. Kanada i Stany Zjednoczone biły się także. I tam nie brakło rannych, kalek i schorzałych. Rodziny amerykańskie mają równie, jak europejskie, swe ukochane mogiły i grobowce na pobojowiskach we Francji i Flandrji. I one pielgrzymowały po polach zoranych pociskami, szukając śladu drogich zwłok, a szukając ich często na próżno. To miewa następstwa. Dusza ludu zmienia się pod ich wpływem.

Wojna wytworzyła w Stanach Zjednoczonych nacjonalizm amerykański.

Jak w Europie, tak i za Atlantykiem za nacjonalizmem idzie niechęć do współmieszkańców innej mowy i innej wiary. —W Ameryce na tem podłożu wyrasta antysemityzm. Minęły czasy, w których emigrant europejski czuł się w Ameryce swobodnym i pewnym siebie bez względu na wyznanie. Dziś zaczyna ono nabierać znaczenia. Poniewaź zaś krajem, dostarczającym przybyszów żydowskich, jest przedewszystkiem Polska prostem następstwem tych nastrojów jest niechęć do emigrantów z Rzeczypospolitej.

Stany Zjednoczone są krajem o walucie silnej. Ludzie biją się w świecie o dolara. Stał się on symbolem dobrobytu, bezpieczeństwa, trwałości i zaufania. To jest oczywiście katastrofą dla wywozu płodów i wyrobów do państw o walucie słabej. — Świat jest za ubogi, ażeby Amerykaninowi, przyjeżdżającemu z towarami, zapłacić za towar tyle, ile mu potrzeba, by go powocie do domu mógł za to nabyć taką ilość dolarów, jaka mu jest potrzebna do utrzymania swego przedsiębiorstwa w ruchu. W handlu zapanował zastój. W slad za nim idzie zastój w przemyśle Gromada bezrobotnych wzrasta, a rzecz prosta, że nikt nie jest takim wrogiem immigracji jak robotnik pozbawiony pracy.

Nie może wreszcie zamykać oczu na zjawisko, widoczne dla Polski w Ameryce, a dostrzegalne zaledwie dla Europejczyka.

Przed powstaniem państwa polskiego patrjotyczny nastrój, przenikający rzesze polskie w miastach nowego świata, nie wadził nikomu. Pojęcie narodowości polskiej łączyło się doskonale z pojęciem lojalności względem Stanów Zjednoczonych. Na Polaka patrzano bez owej podejrzliwości, z jaką się spotykali niekiedy przybysze z krajów, posiadających potężną organizację państwową. Nawet Polakom, posiadającym obywatelstwo amerykańskie, wybaczano ich przywiązanie do ziemi, na której państwa nie było.

Dzisiaj istnieje na niej Rzeczpospolita. Amerykanie coraz częściej powiadają Polakom wybieracie! Bywają to chwile próby

Dla wychodźców polskich ciężkie nadeszły chwile.

W Ameryce toczyła się zawsze bądź jawna, bądź skryta walka kół, potrzebujących nowych rąk do pracy, z kołami lękającemi się współzawodnictwa. — Dzisiaj te ostatnie mają przewagę.

Liczba wychodźców z Polski, którym wolno w ciągu roku wylądować w Stanach Zjednoczonych, wynosi trzydzieści jeden tysięcy. To też coraz dłuższy jest przedział czasu między zgłoszeniem się po wizę amerykańską na paszporcie, a dniem udzielenia jej.

Tym, którzy się zgłaszają obecnie, konsul amerykański w Warszawie wyznacza termin na listopad roku przyszłego. Rok trzeba czekać w ogonku. Śmiało powiedzieć można, że zgłaszających się jest trzy razy więcej, niż wolno wydawać wiz.

Jestto poniekąd naturalną reakcją po okresie masowego przypływu, który Ameryka chętnie wchłonęła w pierwszej chwili po zawarciu pokoju. Przypływ ten był znowu reakcją po zastoju wojennym. Te wahania są jednak groźne.

Osiedleni od lat na ziemi nowego świata nie zawsze opierają się pokusie. Częściej niż dawniej spotyka się tam dzisiaj hasło asymilacji. Między tymi, którym Amerykanie każą wybierać, są już tacy, którzy wybrali Amerykę.

Nie można niestety zataić, że jednym z powodów tego załamania się duszy polskiej, są rozczarowania, jakie spotkały nietylko powracających, ale i tych, którzy z za morza przysyłają dolary. Dolar, zamieniony w instytucji krajowej na marki polskie i w tych markach złożony na procent, kruszy się, rozpada, topnieje. A jednak bywał on dawniej kotwicą, zarzuconą zdaleka i przyciągającą do kraju myśl, nadzieję i zamiary.

W wielkim procesie społecznym, jakim jest emigracja, popsuło się niejedno. Nie wszystko może da się naprawić.

BOHATERSKI HAMULCZY KOLEJOWY

OSSINING, 28 grudnia. Mając obcięte obydwie nogi przez pociąg, Józef Barczyk, hamulczy lat 26, zamieszkały 187 Av. C. New York City, udzielał wskazówek swoim ratownikom, w jaki sposób mają zatamować krew i zbandażować rany. Barczyk spadł tak nieszczęśliwie z pociągu ciężarowego N. Y. Central w Ossining, że stracił obydwie nogi obcięte przez koła pociągu.

Książę grecki Christophor i księżna (rodzona amerykanka) przyjechali do New Yorku

Wszyscy wielcy artyści podczas jednego wieczoru

Za pośrednictwem Victroli i Victor Rekordów możecie słyszeć w Waszym domu program tak wspaniałej muzyki, jakiego nawet najróżnorodniejszych talentów impresario nie mógłby odtworzyć w jeden wieczór w jakimkolwiek audytorjum przy pomocy środków jemu dostępnych.

Nowe Victor Rekordy na Styczeń

12 calowe po $1.75.
74788 Hungarian Rhapsody, No. 10 — Ignace Jan Paderewski

12 calowe po $1.25.
66106 Marsz Wodzów Kaukazkich — Philadelphia Symphony Orchestra

10 calowe po 75 centów.
73545 Mora-Hambo (Harmonji) — John Lager—Arvid Franzen
Wspomnienia z Nadbrzeża Morskiego — Szotia — John Lager—Arvid Franzen
73525 Ty ze mnie szydzisz — Teodozia Wandyczowa—Władysław Ochrymowicz
Ciekawość — Teodozia Wandyczowa
73524 Vengerka — Kiriloff's Russian Balalaika Orch.
Kracoviak — Kiriloff's Russian Balalaika Orch.

Victrole najróżnorodniejszego gatunku są do nabycia w cenie od $25 do $1500. Nalegajcie na zobaczenie słynnej marki ochronnej Victor, aby się upewnić, że nabywacie Victrole.

Zawsze grywajcie Rekordy Victora stalowemi igłami Victor, lub Victrola Tungs-stone Stylus

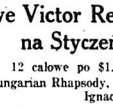

"HIS MASTER'S VOICE"
Ta marka ochronna i słowo "Victrola" która jest marką ochronną industrjalną wszystkie nasze wyroby. Zagladnijcie pod wieko! Pogatrzcie na markę!

Victrola
REG. U. S. PAT. OFF.
Victor Talking Machine Co.
Camden, N. J., U. S. A.

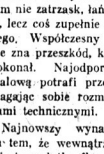

SKŁAD MUZYCZNY
V Filadelfji, w którym można nabyć wyżej podane rekordy. — Zamawiajcie rekordy pocztą, należy nadesłać zadatku $1.00, a resztę płaci się przy odbiorze. Paczki wysyłam pocztą, — przesyłkę ja opłacam. Piszcie po katalogi gramofonów i rekordów. Mam także na składzie duży wybór rolek do Pianoli, oraz nut do śpiewu, na Fortepjan, orkiestry i kapelę. Ilustrowany katalog wysyłam za 10c. — Adres:
JÓZEF KRYGIER
3132 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

FENOMALNY ŚRODEK PRZECIW WŁAMYWACZOM

Niedawno odkryto nowy środek przeciw włamywaczom, tym razem nie zatrzask, łańcuch ani kratę, lecz coś zupełnie nieoczekiwanego. Współczesny włamywacz nie zna przeszkód, któreyby nie pokonał. Najodporniejszą płytę stalową potrafi przewiercić, pomagając sobie rozmaitymi środkami technicznymi.

Najnowszy wynalazek polega na tem, że wewnątrz szafy mieści się malutka flaszeczka, zawierająca usypiający narkotyk. Szkło flaszeczki jest tak cienkie, że pęka przy najmniejszem podwyższeniu temperatury i pozwala ulatniać się gazowi. W chwili, gdy włamywacz przystępuje do swojej operacji i rozpruwa ściatię łaszy przy pomocy substancji chemicznych słyszy nieznaczny odgłos pęknięcia flaszeczki, lecz w tem samem mgnieniu oka upada, zatruty wydobywającym się gazem usypiającym. Włamywacz zasypia, niezdając sobie sprawy z tego, co się dzieje i dopiero nad ranem budzi się, ma się rozumieć — już w ręku policji.

Gaz ma tę właściwość, że nie wpływa na zdrowie i "zatruty" po chwilowym odurzeniu wraca do przytomności bez szwanku na zdrowiu.

ZAWIADOMIENIE

Ob. Stefan Majewski jest upoważnionym przedstawicielem „Nowego Świata" w dziale lokalnych ogłoszeń na stan New Jersey.

Administracja.

Nowy Świat

Owned and published daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.

MEMBER A. B. C.

DR. B. KUŁAKOWSKI ..... President and Editor
W. KLEKNICKI ..... Managing Editor
M. F. WĘGRZYNEK, A. B. ..... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat", Inc.

Entered at New York, N.Y. Post Office as second class mail matter

NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., Inc.
DR. B. KUŁAKOWSKI ..... Prezydent i Redaktor
W. KLEKNICKI ..... Kierownik Zarządzający
M. F. WĘGRZYNEK ..... Kasjer

SUBSCRIPTION RATES (Outside of New York City)		PRENUMERATA (Na prowincji)	
Daily Excluding Sunday		Codziennie z wyjątkiem niedzieli	
One Year	$6.00	Rocznie	$6.00
Six Months	$3.75	Półrocznie	$3.75
Sunday Only		W niedziele tylko	
One Year	$2.25	Rocznie	$2.25
Six Months	$1.50	Półrocznie	$1.50
Daily and Sunday		Codziennie i w niedziele	
One Year	$7.00	Rocznie	$7.00
Six Months	$4.00	Półrocznie	$4.00
NEW YORK CITY		W NEW YORKU	
Daily Excluding Sunday		Codziennie z wyjątkiem niedzieli	
One Year	$9.00	Rocznie	$9.00
Six Months	$4.50	Półrocznie	$4.50
Sunday Only		W niedziele tylko	
One Year	$2.75	Rocznie	$2.75
Six Months	$1.50	Półrocznie	$1.50
Daily and Sunday		Codziennie i w niedziele	
One Year	$10.00	Rocznie	$10.00
Six Months	$ 5.00	Półrocznie	$ 5.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK N. Y.
(4 Ave., między 16 i 17 ulicami).
TELEPHONE STUYVESANT 4493.

1732-1922 CZYLI WIECZNY HALLERYZM

Nieśmiertelne jest warcholstwo, nieśmiertelnym jest **Halleryzm** — wstręt wrodzony do rządów większości.

Przytoczę dwa teksty, dwie relacje. Nic trzeba więcej dowodów.

Oto co pisze Kurjer Poranny z 10-go grudnia 1922 roku:

„Po wyborze Narutowicza odbyła się demonstracja młodzieży endeckiej przed mieszkaniem Prezydenta, a potym na hasło pomysłowego zademonstrowania przed sejmem wzgórzenie Belwederem, manifestanci rzucili się w kierunku ulicy Wiejskiej, podążając al. Jerozolimskiemi i Nowym Światem. Parę osób zdołali demonstranci poważnie poturbować, gdy tylko odważyły się nie zdjąć na pierwsze wołanie kapelusza w czasie śpiewania „Roty".

Wobec tego, że dostęp do ul. Wiejskiej uniemożliwił gęsty gordon policji, manifestanci udali się przed mieszkanie gen. Hallera, który nadal mieszka w willi p. Dziewulskiego. Natychmiast znalazła się „delegacja", która wtłoczyła się do przedpokoju generała Hallera, upraszając o jego ukazanie się.

Gen. Haller już cywilny poseł na Sejm, przyjął w rzeczy samej tych kilku wysłanników zgromadzonej młodzieży demonstrującej wrogo przeciwko wybranemu przez Zgromadzenie Narodowe, którego miał zaszczyt być członkiem, Prezydentowi Rzeczypospolitej, a przyjął ich z... manifestacyjną serdecznością. Zebrani przedstawili się mu jako ci z narodu, którzy poczuli w sobie głos sumienia narodowego i chcą przyczynić się do zwycięstwa obozu, któremu on, gen. Haller przewodzi.

„Przybyliśmy, by zaprotestować przeciwko wyborowi Narutowicza i wybór ten uniemożliwić! Nowoobrany jest... (tu następowały obelgi).

Gen. Haller odpowiedział tymi mniej więcej słowami: Czyn wasz witam z uznaniem i ulgą. Minęły czasy, gdy młodzież uległe przyjmowała obrazy i uwłaczanie godności narodu. Dziś miarka cierpliwości się przebrała. Manifestujcie. Czyn to chwalebny. Cieszę się z tego. Wybory są naszą przegraną. Lecz nie wszystko stracone. Sprawcie, aby Narutowicz nie przyjął godności."

Delegaci prosili gen. Hallera o poparcie i obietnicę tego poparcia otrzymali. Zapowiedzi manifestację nazajutrz (t. j. dziś). — Generał przerwał im słowami „pod Sejm!", na co odpowiedziano gorącemi potwierdzeniami. Generał wyszedł następnie przed dom, skąd przemówił do manifestantów. „Nie załamujcie, ale nie zakładajcie rąk. Walczcie!" Słowa te przyjęto z entuzjazmem.

Po tym akcie państwowo-twórczym gen. Haller powrócił do swych apartamentów, zaś tam z ust do ust podając sobie uzyskane przez delegację od adjutantów generała zapewnienie, że „gdy tylko zajdzie potrzeba, broń się znajdzie" — odpłynął ku niastu."

A teraz posłuchajcie, co pisał wielki reformator polski z osiemnastego wieku, Konarski („O skutecznym rad sposobie, 1119) cytowany przez W. Konopczyńskiego w pracy pod tyt. „Liberum Veto" (na str. 317-sej.) na podstawie relacji piśmiennej o zerwaniu Sejmu w roku 1732. Szlachcic, któremu polecono podkupienie posła tak opowiada:

„Zaniosło się na marszałka elekcję i już stanąć miała nazajutrz. Ci więc, którzy rozdania buław, komu król chciał, NIE CHCIELI, zjechali się na radę, po której włożywszy mi w kieszenie po pięćset czerwonych złotych, obligowali mnie, abym szukał pomiędzy posłami i znalazł koniecznie któryby podjął się Sejm ten zerwać i NIE OPUŚCIĆ OBRANIA MARSZAŁKA. Bo dostrawił noc całą na poszukiwaniu posła, któreby to łajdactwo popełnił, to samo łajdactwo, które Haller młodzieży p. 1 cał do zrobienia. I tak samo, jak Haller — relator ów, jako kolega „sodalis marianus", Boga o pomoc w łajdactwie prosił. Oto jego własne słowa:

„Cnota niepotrzebna tych ichmościów i nadto poczciwości, do desperacji mnie przyprowadzała. Klęłem, bezształem, łajałem. Piąta godzina bije, biegnę do CUDOWNEJ Crucifixi kaplicy. DAJĘ TALAR NA MSZĘ ŚWIĘTĄ, aby MI NIEBIOSA POBŁOGOSŁAWIŁY ZNALEŹĆ, ABY JEDNEGO POCZCIWEGO, KTÓRYBY WZIĄŁ PIENIĄDZE I TEN SEJM KADUCZY ZERWAŁ".

Niebiosa wysłuchały. Przed Farą (kościołem katedralnym) znalazł ów wysłannik ówczesnych Hallerów niejakiego „wysmukłego panicza" (Lubieneckiego), który za czterysta talarów Sejm zerwał.

Komentarze zbyteczne. Plugawcy ci sami, mimo stu dziewięćdziesięciu lat przedziału, z tą tylko różnicą, że w 1732 roku zerwano Sejm, a w 1922 „nie zakładano rąk" — i Prezydent został zabity.

Bronisław D. Kułakowski.

Z CHWILI

WALKA O NAFTĘ

Konferencja lozańska w sprawach Bliskiego Wschodu grozi zerwaniem. Już zdawało się, że dojdzie do porozumienia, ale wybuchły się kwestje, które, jak głosza depesze, mogą wywołać wojnę pomiędzy Anglją i Turcją, ewentualnie udział w niej wezmą i inne państwa, może cała Europa.

Wszystko narazie szło jak po maśle. Wystąpiła Ameryka i projekt jej neutralizacji cieśnin Dardanelskich, co zdawało się być najważniejszem, Turcja z małemi zastrzeżeniami przyjęła. Inne kwestje, jak mniejszości narodowych, granic i długów, również z małemi zmianami, zostały w zasadzie rozstrzygnięte.

Ale konferencja utknęła na źródłach naftowych, Mosulu w Mezopotamji.

Mezopotamję wraz z Mosulem, zajęły wojska angielskie podczas wojny. Przy układaniu traktatu wersalskiego podniesiona została sprawa do kogo mają należeć źródła naftowe. Ostre głosy szły z Ameryki, aby nie dawać anglikom tej zdobyczy niepodzielnie, bo coś należy się i Ameryce.

Ostatecznie jednak, Anglja otrzymała mandat nad Mezopotamją, no i Mosulem. Amerykanie jakoś ucichli i kwestji nie podnosili.

Na konferencji w Lozannie ogólne zdumienie wywołało przemówienie nieoficjalnego delegata Stanów Zjednoczonych p. Child'a, który jest ambasadorem w Rzymie. Okazało się, że Ameryka chociaż delikatnie, ale nie popiera żądań Turcji, a przeciwnie raczej sprzyja stanowisku zajętemu przez Anglję. Obecnie mówi się już otwarcie, że nafciarze amerykańscy, walczący stale z nafciarzami angielskimi, poparli tych ostatnich, gdy chodzi o nafę turecką.

Cała więc sprawa Bliskiego Wschodu gotowa jest utknąć na Mosulu, który Anglja zdecydowana jest bronić zbrojnie, chociażby wypadło toczyć wojnę.

Wojny jednak tym razem zapewne nie będzie. Turcja niedwuznacznie liczy na Rosję, a może na Niemcy, lecz dyplomaci tureccy są zbyt sprytni i ostrożni, wiedząc, że Anglję popiera Ameryka i że na wypadek wojny, mogliby utracić wszystko co w ostatnich miesiącach zdobyli.

Lecz Turcja zdaje sobie sprawę, że nafta dla nowoczesnego państwa jest produktem niezmiernej wagi. Jeżeli będzie zmuszona ustąpić pod naciskiem siły dzisiaj, to pytanie jak długo potrwa pokój na Bliskim Wschodzie, dokłada przez kompanje naftowe Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanji?

• • •

100 OFIAR

Urzędy prohibicyjne ogłosiły, że w czasie świątecznym najmniej 100 osób zmarło z picia zatrutego alkoholu, a tysiące jest ciężej, lub lżej chorych.

Wesołe święta. Jeżeli takie cyfry podają urzędy prohibicyjne, to znaczy że trzeba je kilkakrotnie pomnożyć.

Twierdzą jednak ludzie, że świętą tegoroczne spędzone były wyjątkowo bogobojnie, trzeźwo i spokojnie.

Co za złudzenie.

• • •

NAUKA OSZCZĘDZANIA

Ameryka jest krajem, w którym ludność wydaje rocznie na luksusy biljony dolarów.

Ameryka jest krajem, gdzie rozrzutność jest większa niż w jakim innym kraju na świecie.

Ale Ameryka jest także krajem, w którym ludzie uczą się oszczędności. Uczą się myśleć o jutrze, bo wiedzą że za lekkomyślność drogo w starszym wieku zapłacą.

Oszczędności uczy przedewszystkiem rząd Stanów Zjednoczonych. Agitacja i uświadomienie rządu w tym kierunku zasługują na uwagę.

W czasie wojny, Stany Zjednoczone wydały t. zw. War Saving Stamps. Narazie znaczki oszczędnościowe uważane były za chwilowe. Ale stopniowo, okazało się że kupowanie tych znaczków jest doskonałym interesem, a nie wojenną ofiarą.

W rezultacie rząd Stanów Zjednoczonych wypuścił certyfikaty oszczędnościowe skarbu (Treasury Savings Certificates), które dochodzą już do poważnej sumy 650 miljonów dolarów. War Savings Stamps można wymienić na nowe certyfikaty otrzymując procent w gotówce.

Niema dwuch zdań, że jest to najlepsza i najpewniejsza dzisiaj w świecie lokata oszczędności.

Pytają się nas nieraz czytelnicy „Nowego Świata" gdzie zaoszczędzoną sumkę najwygodniej złożyć, aby była absolutnie pewna i dobry przyniosła procent.

Tym wszystkim z przekonaniem polecamy TREASURY SAVINGS CERTIFICATES.

wb.

Z PRASY I O PRASIE

„CZY TAJEMNICA SPOWIEDZI POWINNA BYĆ UTRZYMANA?"

W "Dzienniku dla Wszystkich" z Buffalo, ozytany pod powyższym tytułem artykuł tej treści:

"W Londynie zdarzył się następujący wypadek: ksiądz katolicki Hugh Chapman ogłosił z kazalnicy, że piękna młoda kobieta z towarzystwa wyznała przed nim na spowiedzi, że zamordowała męża swojego.

Ksiądz nie widział co począć. Czy zawiadomić władze, czy też utrzymać tajemnicę i osłonić morderczynię. W trosce i niepokoju duchowym zwrócił się do swego zwierzchnika, kardynała Manninga o radę.

Kardynał polecił mu, aby milczał. Mimo to wiadomość o zbrodni tak mocno ciążyła na sumieniu księdza, że nie mogąc znieść męki duchowej wyznał przed parafjanami, na kazaniu swoją tajemnicę wstrzymując się jedynie z ogłoszeniem nazwiska kobiety.

Obecnie władze żądają nazwiska kobiety i toczy się gorąca dysputa pomiędzy prawnikami a księżmi w Londynie na temat, co powinien uczynić ksiądz, otrzymawszy wyznanie morderstwa. Czy powinien utrzymać tajemnicę, czy ogłosić o morderczy władzom.

Zdania są podzielone.

Według zasad kościoła rzymsko katolickiego, tajemnica spowiedzi jest święta i ksiądz choćby dowiedział się najstraszniejszej zbrodni przy spowiedzi — nie ma prawa wydawać przestępcy.

W wiekach średnich zdarzało się wiele wypadków męczeństwa księży, którzy zmuszani do wyjawienia tajemnicy spowiedzi — milczeli i ponosili nawet śmierć męczeńską. Z tego to powodu kardynał Manning, trzymają się tradycji kościoła nakazuje bezwarunkową tajemnicę spowiedzi.

Inaczej jednak patrzą na sprawę ludzie nowocześni.

Jeden z biskupów Weldon twierdzi, że obowiązkiem księdza jest nakłonić penitenta do wyznania publicznie swojej zbrodni.— Ksiądz utrzyma tajemnicę, a skruszony grzesznik przyzna się sam.

Według nowoczesnego prawa które nie krępuje się tradycją, każdy, kto dowie się o zbrodni, powinien o niej poinformować władze. Inaczej staje się on uczestnikiem zbrodni. Według prawa ksiądz jest takim samym obywatelem, jak inni i powinien być według prawa ukarany. Kwestja tajemnicy spowiedzi jest zetknięciem się średniowiecznej mistycznej przeszłości z realizmem czasów nowożytnych, z prądami postępu, i jawności.

Z punktu prawnego ksiądz ukrywający morderstwa może być narażony na konfiskatę swego majątku, co mocno komplikuje sprawę tajemnicy spowiedzi."

• • •

Nie jest to pierwszy wypadek w Londynie, który tajemnicę spowiedzi stawia pod sąd opinji publicznej. Od czasu do czasu prawo wchodzi w kolizję ze spowiedzią uszną, praktykowaną w kościele rzymsko-katolickim, która jest uważana dzisiaj za przeżytek, wymagający zupełnej likwidacji.

Należy zwrócić uwagę, że olbrzymia ilość przestępców wobec praw państwowych, uważają, iż zbrodnie odkupili, gdy wyznali grzech swój księdzu na spowiedzi, licząc 1 na to, że ksiądz obowiązany jest dochować tajemnicy. Z drugiej strony, znaczna ilość katolików wierzących, spowiedzi usznej nie uznaje i w ten lub inny sposób ją omija. Nie ma w czasach obecnych polityków, dyplomatów i władców, którzy zwierzając się spowiednikowi, zdradzali najważniejsze sekrety państwowe, dając w ręce rzymskiego kleru straszliwą broń i moc władania nad światem.

Z każdego więc punktu widzenia, spowiedź uszna powinna należeć do przeszłości.

W. RAORT.

WYWIAD Z KSIĘDZEM LUTOSŁAWSKIM

Księdza Lutosławskiego zastałem właśnie przy śniadaniu, kiedy ugrzecznieny pan Dymowski zastępujący chwilowo odźwierne go wprowadził mię do jadalni.

— Niech będzie pochwalony Arcybiskup Teodorowicz! — rzekłem, całując w rękę świątobliwego męża.

— In saecula seculorum! A w jakiej sprawie chciałby pan ze mną pomówić? — spytał ks. Lutosławski.

— Jako przedstawiciel mego dziennika chciałbym odbyć wywiad z księdzem dobrodziejem w sprawie jego projektu przedłożonego Wysokiemu Sejmowi co do zwalczania strajków i innych ruchów robotniczych.

Ksiądz Lutosławski przeżegnał się kilku razy przed obrazem Andrzeja Niemojewskiego, otarłu usta feljetonem Panninego z "Narodu" i usadowiwszy się wygodnie na fotelu pożyczonym z redakcji "Rzeczypospolitej" — rozpoczął następujący wykład:

— Widzi pan, to jest tak. Mnie wcale nie chodzi o zgnębienie ruchu robotniczego — jak wypisują różne socjały, mnie chodzi o poszanowanie religji w państwie, która wyraźnie nakazuje nam posłuch i poszanowanie wobec tych, którym Bóg i Francja dali władzę na tej ziemi. Pan sam, jako intelligentny człowiek pojmie i zrozumie, że ten fornal, który pracował dawniej we dworze za 8 kopiejek dziennie i całował pana dziedzica do śniadania, obiadu i kolacji w rękę, nie może być cierpiany teraz, kiedy pobiera 125 do 140 marek dziennie i nie uchyla nawet przepisowo kapelusza wobec ziemianina polskiego, którego Bóg wybrał do królowania na tej ziemi piastowo-jagiellońskiej.

— Racja, księże dobrodzieju!

— Ten sam robotnik, który dawniej mógł być pociągany na policję, za lada głupstwo, zagraża teraz ładowi społecznemu swojemi organizacjami, które podkopują byt miljonów egzystencyj takich ludzi pracy, jak: gorzelnicy, plenipotenci, dzierżawcy, fabrykanci, dyrektorowie, mognaci, książęta i prałaci. Ośmiogodzinny dzień pracy uważam za największą, po Piłsudskim, katastrofę w Polsce i dążyć będę wszelkiemi siłami do uszanowania tych stosunków — choćby drogą represji, katorgi i szubienicy.

• • •

Ksiądz Lutosławski ubrał się w rewerendę, gdyż śpieszył się na posiedzenie Sejmu i uściśnąwszy mi rękę, przeżegnał się jeszcze raz przed obrazem św. Weyganda, poczem opuścił jadalnię elastycznym krokiem kardynała Mazariniego.

— Racja, księże dobrodzieju! — szeptałem sam do siebie, schodząc po schodach. — Zupełna racja!

ROZMAITOŚCI

NAPARSTEK WYNALAZKIEM ZAKOCHANEGO

Powszechnie dziś używany przy szyciu naparstek jest wynalazkiem stosunkowo niedawnym, bo pochodzi z połowy 17 wieku. Jest to przytem pomysł, powstały z miłości. W roku 1648, w Amsterdamie żył złotnik Mikołaj Benshoten. Widząc, jak ukochana jego męczy się przy krosienkach, haftując kwiaty i papugi, na jedwabiu i aksamicie, jak kłuje sobie przytem pracowite palce, postanowił wymyśleć na to sposób ochrony. Wkrótce istotnie złotnik posłał swej damie własnoręcznie wyrzeźbiony w złocie naparstek z dedykacją „Drogiej pani Van Renscelaer ofiarowują ten drobiazg mego własnego wynalazku i wyrobu, aby służył do ochrony jej cudnych i pracowitych paluszków". Oczywiście, przyjaciółki pani Renscelaer zapragnęły posiadać również podobne naparstki. Wynalazek zakochanego złotnika rozpowszechnił się. Początkowo naparstki były rzeczą kosztowną, wyrabiano je w złocie lub w srebrze, ozdabiano kamieniami. Tylko bogate kobiety mogły sobie pozwolić na ten zbytek. Później używanie naparstka stało się powszechne i dziś każda kobieta przy szyciu chroni się w ten sposób od zdradzieckich ukłuć igły.

W Paryżu odebrał sobie życie 23-letni rzeźbiarz polak, M. Łowacki.

Wśród nocnej ciszy, głos się rozchodzi

1.00

PODAREK DLA RODZINY

Stare pieśni—pełne świeżych wspomnień, pieśni nowe, zachwycająca muzyka taneczna i przecudna muzyka operowa, oto co dajecie swej rodzinie lub rodzinie krewnych jeżeli podarkiem jest GRAFONOLA i rekordy

Ceny WSZYSTKICH GRAFONOLI ZNACZNIE ZNIŻONE. — ZNIZKA DOCHODZI PRAWIE DO 1/3

Na bardzo dogodnych warunkach — wybierając najlepszy aparat, płacicie najniższą cenę — płacąc:

Tylko $1 tygodniowo
OBFITY WYBÓR WSZELKICH REKORDÓW

Rekordy nagrane na obu stronach po 75 centów.

NOWE POLSKIE REKORDY

E7729	Bóg Zawitał. — Przybieżeli do Betlejem	
E7744	Pokusa, Polka. — Na lewo, Polka.	Wyk. Kapela Columbia.
E7745	Cześć ci Piłsudski. — Polonez Nowej Polski.	
E7261	Dzisiaj w Betlejem. — Przy onej Górze.	
73499	Boże Narodzenie—Część 1.	Iris i Stefan Bandrowski.
	Boże Narodzenie—Część 2.	Iris i Stefan Bandrowski.
63567	Wśród Nocnej Ciszy.	Chopin Male Quartet.
	Kiedy Ranne Wstają Zorze.	Chopin Male Quartet
63570	Wszystko Przemija	B. Wawrzyńska—B. Rybowiak.
	Lulajże Jezuniu	Chopin Male Quartet
64974	Wśród nocnej ciszy (Kolęda)	Chór męski opery.
	Gdy się Chrystus rodzi (Kolęda)	Chór męski opery.

DZIAŁAJCIE NATYCHMIAST | BEZPŁATNIE 12 PIEŚNI DO KAŻDEJ KUPIONEJ GRAFONOLI | — NIE — ODKŁADAJCIE

Wysyłamy na zamówienia pocztowe i wysyłamy rekordy za opłatą pocztową do wszystkich miast Stanów Zjednoczonych.
Żądajcie natychmiast naszego bezpłatnego katalogu.

European Phonograph Co.
10th St. & Ave. A. New York City
OTWARTE CODZIENNIE I W NIEDZIELĘ DO 10 GODZINY WIECZÓR

Odpowiedzi Redakcji

„Czytelnikowi 11. — 5 centów od słowa.

• • •

Czytelnikowi S. C. z Three Rivers. — Za wycinki dziękujemy. Słuszne są Wasze uwagi sz. ob., że ciemnota winna jest temu, że grasują w Polsce spiskowcy i zbrodniarze. Oświaty trzeba, jaknajwięcej oświaty.

• • •

Czytelnikowi z New Yorku. — Jeżeli macie już sz. ob. drugie papiery obywatelskie, to zmienić nazwisko możecie jedynie za pośrednictwem sądu. Trzeba w podaniu zaznaczyć powody, dla których chcecie zmienić nazwisko.

• • •

Czytelnikowi J. G. z Clinton, Mass. — Odezwę już podaliśmy. Co do sprawozdania z wiecu w tych dniach będzie umieszczone.

Czytelnikowi W. P. z Brewster, N. Y. — Zwróćcie się sz. ob. do biura Stow Mech. Polskich, 224 E. 57-ma ulica.

NIECHAJ WASZEM NOWOROCZNEM POSTANOWIENIEM BĘDZIE NABYĆ

Autografy Posłów Polskich
którzy ułożyli konstytucje Polską

Nic piękniejszego, nic bardziej interesującego; jak śledzenie rąk tych ludzi, których nazwiska przejdą do historji Państwowości Polskiej.

Czy pozbawicie się tej prawdziwej przyjemności za tak drobną sumę? Cóż bowiem znaczy 50c, które wydajecie na cukierki i papierosy tak często? Czy nie lepiej nabyć coś trwałego, coś pięknego? Nie odkładajcie. Zapas jest już na wyczerpaniu i to jest jednem z ostatnich ogłoszeń.

Spóźnione zamówienia przyniosą Wam z powrotem tylko 50c i zawód.

A więc nie odkładajcie.

„DZISIAJ", to sekret ludzi wielkich. A więc?- DZISIAJ, czy też zwykle LENISTWO?

Zamówienia adresować: „NOWY ŚWIAT", 24 Union Square, New York, N. Y.

WYCIĄĆ TEN KUPON

KUPON

Załączam 50 centów na Album Autografów Posłów Polskich, który powinien być w domu moim.

Nazwisko .....
Ulica i numer .....
Miasto .....

(Ciąg dalszy).

— Białe mają wartość luidora — objaśniał mnie — czerwone stu franków, żółte pięciuset, zielone tysiąca. Gramy tu djabelnie wysoko. Zresztą zobaczy pan.

— Biorę bank z dziesięciu tysięcy — rzekł kucharz.

— Z dwunastu — rzekł hetman.

— Z trzynastu — rzekła Sydja, siedząca na kolanach księcia.

— Z czternastu — ja.

— Z piętnastu — zaskrzeczała stara murzynka Rosita.

— Z siedemnastu — oznajmił hetman.

— Z dwudziestu — przebił go kucharz.

— Biorę bank z dwudziestu tysięcy— powtórzył, rzucając nań pogardliwe spojrzenie.

Na tego szelmę Kuku nie ma sposobu. Niech się pan mocno trzyma, poruczniku.

Kuku siadł u głowy stołu i tasował karty z mistrzowstwem, które mnie aż zadziwiło.

— Messieurs, faites vous jeux — wykrzykiwał murzyn.

— Czekaj, bydle — wołał Bielowski— widzisz przecie, że puhary są puste. Nalewaj Kakambo!

Masażysta spełnił rozkaz natychmiast.

Siedzieliśmy w następującym porządku: po lewej stronie Hetman, Agida, Kakambo, jakaś Targijka i dwuch zawoalowanych i poważnych murzynów. Po prawej stronie: Sydja, ja, stara Rosita, Baruf, fryzjer, jakaś kobieta i dwóch białych Tuaregów.

— Proszę — rzekł hetman.

Sydja uczyniła głową znak przeczenia.

Gra rozpoczęła się.

Dostałem dwa króle. Rosita wzięła mi karty z ręki.

Spojrzałem na Sydję. Olbrzymie czarne włosy spływały jej na ramiona. Była naprawdę bardzo piękna i trochę pijana, jak zresztą całe to dziwaczne zgromadzenie.

Dotknąłem jej nogi. Cofnęła się trwożnie.

Gra trwała.

W końcu Kuku, zgarnąwszy trzy czwarte liczmanów wstał, ukłonił się i rzekł z powagą:

— Do jutra, panowie.

Wynoście się wszyscy — krzyknął zgrzany hetman.—Panie de Saint-Avit, zostań pan ze mną.

— Która godzina? — spytałem.

— Pół do jedenastej, ale nie zostawi mnie pan chyba w tym stanie. Tak mi źle, tak źle! Zostań pan. Opowiem ci wszystko, wszystko. Czuję potrzebę wylania swych uczuć przed prawdziwym przyjacielem. Mam do ciebie zaufanie. Jesteś francuzem, jesteś szlachcicem. Wiem, że nic jej nie powtórzysz.

— Że nie powtórzę? Komu?

— Antinei — szepnął.

Pozostałem.

ROZDZIAŁ XIII.

Historja hetmana Żytomierskiego.

Książę Kazimierz doszedł do tego stanu, kiedy pijaństwo przechodzi w rodzaj powagi i skupienia. Pomyślał chwilę i zaczął w te słowa:

„Niedługo już ukończę lat 58. O jakże ciężko jest pamiętać Tuillerie z roku 1860 i dojść do stanu w jakim się obecnie znajduję.

„Pewnego wieczoru na krótko przed wojną kilka czarujących kobiet, których nazwiska przemilczę, wyraziło pragnienie obejrzenia z bliska prawdziwych kokotek. Zaprowadziłem je więc na bal do Grande Chaumiere. Bawiło się tam zbiorowisko dziewcząt, studentów i wszelakiej hołoty. Z wielkim zapałem tańczono kankana. Uwagę naszą zwrócił mały, czarnowłosy człowieczek w zniszczonej kurtce i krótkich spodniach, stanowczo nie podczyrwanych przez szelki. Zezował i miał zkradną brodę. Kobietki nazywały go Leonem Gambetta.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Czesław Łukaszkiewicz

Księży Chleb

— POWIEŚĆ —

z życia polsko-amerykańskiego

(Ciąg dalszy) Chodzi taki proboszcz od domu do domu, nie tak jak w stanym kraju, z organistą i kościelnym, zaopatrzonymi w laszki, lecz sam, z książeczką tylko, w którą zapisuje otrzymywane dolary. Chodzi w dzień, kiedy chłopi są zazwyczaj przy robocie, a w domu same kobiety, to też jeżeli jest znawcą duszy kobiecej, kolenda przynosi obfity zbiór.

Nowy proboszcz rozumiał się widocznie bardzo dobrze na tym interesie, gdyż zaledwie obszedł połowę domów, już sprzedniosła jego sława pomiędzy wszystkimi parafjankami.

Obejrzały go sobie z bliska i doszły do przekonania, że chłop jeszcze nie stary, a że chudziuki to nic. Nieraz chudy ma dwa razy tyle siły, co tłusty...

Pomału sympatja rosła i nim upłynęło parę tygodni, proboszcz stał się ulubieńcem wszystkich nabożnych niewiast.

Umiał też urządzać nabożeństwa, co się zwie. Więcej dzwonienia, więcej muzyki, więcej ministrantów, więcej kadzidła i coraz to jakiś nowy kaznodzieja.

Wreszcie zapowiedział czterdziestogodzinne nabożeństwo.

Czegoś podobnego chłopi jeszcze nie widzieli.

Zjechało się księży, jak na odpust, a co jeden to lepszy mówca. Jedni z nich mówili do serca, drudzy do kieszeni, a skutek zawsze był ten sam. Chłopstwo szło do domu skruszone, pozostawiwszy w kościele srebro, którą mogłoby mu przeszkodzić w dostaniu się do królestwa niebieskiego.

Na plebanji również było huczno i tłumnie.

Stoliki karciarskie zajęte były do ostatniego miejsca.

Gwar i hałas panował tam przez całą prawie noc. Ks. Biegadło troszczył się o gości, których karmił i poił, jak za dawnych staropolskich czasów, a gdy nad ranem urządzono „banczek", proboszcz odegrał nie tylko to, co konfratrom zapłacił za urozmaicenie nabożeństwa, ale i to, co go kosztowało ich ugoszczenie.

Nie sprawdzało się więc przysłowie, że kto ma szczęścia do gry, ten nie ma szczęścia do kobiet, bo ks. Biegadło wygrywał stale, a do parafjanek miał szczęścia więcej, jak ktokolwiek inny.

Było już gdzie koło czwartej nad ranem, kiedy dano spokój kartom.

Rozsiedli się księża w ciepłym pokoju przy likierach i czarnej kawie i rozpoczęła się rozmowa, jaką zwykle kończy się każdy, najmniejszy nawet zjazd sług Bożych.

Sypały się pieprzne anegdotki z każdego fotelu, a słuchacze porykiwali urywanym śmiechem. Niejedną historyjkę słyszeli już pewnie po raz dwudziesty w życiu, ale likier robił swoje. Więc śmiano się nawet z tego, co umiano na pamięć.

Czasami wszakże pojawiła się i autentyczna historyjka.

Te opowiadał zazwyczaj kaznodzieja złotousty, ksiądz Prusenik.

— Czekajcie — mówił. — Muszę wam opowiedzieć o moim pożegnaniu z Puzyną. Otóż, jak wam wiadomo, ten stary Piłat czuł nienawiść do wszystkich młodych kobiet na plebanji, choćby to była najauten tyczniejsza siostra. Skoro się tylko dowiedział od jakiegoś zelatora, albo z jakiej (tfy!) socjalistycznej gazety, że na probostwie coś się święci, to zjeżdżał pocichu, bez zawiadomienia i pakował się na plebanję, węszył po wszystkich kątach, a niech się co znalazło, wtedy sądny dzień następował.

— Święta prawda! — przytaknął Świeczka.

— Czy nie? Otóż pewnego dnia zajeżdża eminencja przed moją plebanję. Zorjentowałem się w jednej chwili i zamiast poskoczyć do karety, ja z powrotem do domu i wołam: „Na strych, do stu piorunów! Kardynał!" Potem dopiero podbiegłem do jego powozu, całuję go w łapę, a on, jak nie huknie: „Na kolana, durniu! Nie wiesz, jak się kardynała wita?!"

— Taki był, taki, jak Boga kocham!— potakiwał Świeczka.

— Co? Naturalnie, klęknąłem, zdaje się, na jakimś paskudztwie, a on odrazu do plebanji i powiadam wam, węszy, jak wyżeł. Pyta o to, o tamto, aż naraz powiada: „A co tam szczury na strychu hodujesz, że tak kwiczą?" I nie wiele myśląc, leżie stary piernik na górę...

(Ciąg dalszy nastąpi)

SKOROWIDZ INTERESÓW POLSKICH W BROOKLYNIE

AKUSZERKI

JADWIGA KOWALSKA
Dyplomowana Akuszerka
158 Wythe Ave. 135 Wythe Ave.

APTEKI

Tel.: Greenpoint 1313.
EDWARD DUBIN
Wypełniam recepty szybko i dokładnie.
116 BERRY STREET

Tel. Greenpoint 4272, 8400, 0216.
Nasze hasło: Najlepsza usługa.
A. TYLEWICZ
Recepty wypełniamy bardzo skrupulatnie, tanio. Na składzie lekarstwa patentowane i kosmetyka różnego rodzaju.
1035 Manhattan Ave.
pom. Green i Freeman ulica.

ARCHITEKT

Tel.: Greenpoint 0673.
F. J. Wasilkowski
ARCHITEKT
Wykonuje plany maszyn, tokarni, warsztatów.
Godziny biurowe: Poniedziałek i środa od godziny 8—8:30 wieczór
197 Bedford Ave.

AUTOMOBILE

THE EAGLE AUTO TOP CO.
Manufacturers of High Grade Victoria Tops and Truck Curtains.
KORPANTY i KURPIEWSKI właśc.
158 Roebling Street

GUS. OPIOŁA
Manufacturer of High Grade Automobile Tops, Slip Covers, Extension and Victoria Tops. Vehicle Trimming and Repairing.
247 North 10th St.

BIURA REALNOŚCIOWE

Telefon: Greenpoint 4546.
Sprzedajemy domy, loty, farmy.
Asekuracje wszelkiego rodzaju. — NOTARJUSZ PUBLICZNY
Sprawy hipoteczne.
Schegaus & Shedlow
170 Grand Street

WŁADYSŁAW WOLAŃSKI
BIURO REALNOŚCIOWE i SZYFKARTY
Zawsze doskonały wybór domów i interesów różnego rodzaju na sprzedaż w Greenpoint, Brooklynie i okolicy.
111 Dupont St., Greenpoint, B'lyn

Tel. 2287 Greenpoint
EUGENJUSZ E. KOVACH
206 DRIGGS AVENUE
Sprzedaje domy, loty i farmy.
Asekuracje wszelkiego rodzaju.
Notarjusz Publiczny.
Sprawy hipoteczne.

SKŁADY SPOŻYWCZE

MICHAŁ ADAMCZYK
54 Grand Street

Tel.: South 6365.
ANTONI J. DZIWANOWSKI
Pierwszorzędny skład grosertyjny. Wiktuały zamówione telefonicznie, dostawiam do mieszkania bez opłaty. — Towar świeży — ceny ulokie.
718 — 5th Ave.

STANISŁAW GONDEK
100 Berry Street

JAN GORZELANY
154 Norman Ave.

JÓZEF KACZOROWSKI
175 Eagle Street

M. Mietkowski i Ed. Wysocki
252 Wythe Ave.

KAZIMIERZ NOSEK
86 N. 5th Street

JAN PELC
154 Eagle Street

WIKTOR WAWRZYCKI
286 Java Street

WILLIAM HOCIAK
321 Oakland St.

ANTONI LELENTAL
171 Greenpoint Ave.

MARCIN TYBURCZY
59 N. 7th Street.

WINCENTY STACHELSKI
66 N. 6th Street

WARUNKI GOSPODARCZE W STANACH ZJEDNOCZ.

Interesy polepszają się i odczuwa się coraz więcej zaufania przechodzącego w optymizm. Dowodem tego jest zwiększenie się ładunków przynoszących zyski, które zaczynają już dochodzić do dawnych liczb rekordowych.

Wytwórczość w większej ilości przedsiębiorstw wykazuje znaczną zwyżkę. Niektóre gałęzie przemysłu napotykają na trudności wskutek braku wagonów, inne przedewszystkiem zaś fabryki samochodów, opon oraz części samochodowych, odczuwają zwykle sezonowe osłabienie popytu.

Rozpatrując warunki w całym kraju widzimy, że położenie w handlu detalicznym oraz hurtowym jest lepsze niż w ubiegłym roku, lecz warunki różnią się znacznie w poszczególnych miejscowościach. W stanach wytwarzających bawełnę, gdzie zbiory przewożą się szybko odczuwa się znaczne polepszenię. Handel wykazuje ożywioną działalność w miastach przemysłowych oraz osadach wschodu i doliny rzeki Mississippi, jako wynik całkowitego zajęcia sił roboczych za zwiększonemi płacami, lecz dużo do myślenia daje sprawa jak znacznem będzie zapotrzebowanie na towary w tych stronach, które zależą w większym stopniu od wyniku zbiorów oraz warunków w hodowli zwierząt domowych. Jednakże przełomowy okres polepszenia i depresji 1920-21 został osiągnięty i obecnie już zaznaczają się prądy dające powód do zaniepokojenia; szczególnie dotyczy to cen towarów i wynagrodzenia pracowników, które wykazują szybką tendencję zwyżkową. — Index cen hurtowych wykazuje 12 procent zwyżki za ubiegłych osiem miesięcy. (Styczeń, Sierpień 1922). Płace również idą w górę. Ze względu na to, że poszczególni fabrykanci oraz grupy przemysłowe konkurują między sobą zwyżką cen robocizny, koszta tej że dadzą się bezwarunkowo odczuć w handlu hurtowym oraz detalicznym. Istnieje niebezpieczeństwo, że jako wynik tych stosunków oraz pewnych innych wpływów, ceny artykułów pierwszej potrzeby podniosą się tak gwałtownie, że będziemy mieli tylko miraż spodziewanego dobrobytu.

Polepszenie się stosunków gospodarczych ulega znacznemu opóźnieniu z dwuch przyczyn: pierwsze, z powodu niezadawalniających stosunków w rolnictwie oraz przemysłach pochodnych, powtóre z powodu warunków zagranicą, szczególnie w Europie. Te czynniki zależą w wielkiej mierze wzajemnie od siebie, mogą jednak uledz tylko powolnym zmianom. Nie będą one coprawda w stanie uniemożliwić rozpoczęcia okresu dobrych konjunktur, mogą jednakże napewno doprowadzić go do prędkiego końca. Koła gospodarcze przedsiębiorców amerykańskich będą musiały, zatem rozsądzić tę sprawę i wykazać czy są dosyć roztropnemi i przewidującemi by powstrzymać taki rozwój wypadków, któryby mógł pociągnąć za sobą cofnięcie, dotychczas w kierunku prawdziwego dobrobytu dokonanego rozwoju.

(„Poland" z grudnia, 1922)

ED. ROGALEWICZ
PIERWSZORZĘDNA GROSERNIA i SKŁAD RZEŹNICZY.
Wędliny własnego wyrobu
289 Sutphin Rd., Jamaica, L. I.

STAN. GĄSIOROWSKI
154 N. 9th Street

STANISŁAW BAGIŃSKI
192 Driggs Ave.

FR. MALDRZYKOWSKI
173 Meeker Ave.

KONFEKCJE

STEFAN BRZUSTOWICZ
Wybór czyste kożuszków, futrów i wałiszek. Przybory bałwierskie i dewocjonalne.
636 — 3rd Ave.

TOMASZ DEPTUCH
Pptrowy i cygary, lody, brzytwy, segarki, zabawki. Wiele innych artykułów.
97 GRAND STREET

J. S. JÓZEFOWICZ
Cukiernia i przybory piśmienne. Papierosy, cygary, tytuń. Przybory do fonografów i rejestracja.
730 — 4th AVE.

KWIACIARNIE

Tel.: Greenpoint 4797.
Władysław Bieżyński
Świeże rzywe kwiaty na wszelkie okazje. Ślubne bukiety — Wieńce pogrzebowe. Dekoracja palmowa.
DWA SKŁADY.
966 Manhattan Ave.
155 Metropolitan Ave.

JUBILERZY

RASHKINIS & VOKIETAITIS
Diamenty, zegarki, różne klejnoty. Reperacja zegarków specjalnością.
141 GRAND STREET

SKLEPY BLAWATNE

Andrzej Blejwas
Największy sklep w okolicy. Ceny niższe niż gdzieindziej.
Towar wyśmienity.
646 — 3rd Ave.

DRUKARNIE

The Eagle Press
Wykonujemy wszelkie roboty drukarskie. — Programy naszą specjalnością
WŁAD. KOWALSKI,
187 Berry Street
Otwarte wieczorem!

SKŁADY GALANTERYJNE

STANISŁAW PAUZA
Doborowy wybór artykułów galanteryjnych. — Płaszcze deszczowe gotowe i na zamówienie.
131 Grand Street

FABRYKI

Tel. 4681 Greenpoint.
Fabryka Wody Sodowej
Najlepszej jakości. — Sanitarne butelkowanie. — Chłodne napoje różnych smaków.
Usługa szybka. — Ceny niskie.
BRACIA ADAMOWICZ
111 Conselyea ulica.

KRAWCY

ALEKSANDER CZARNECKI
Europejski krawiec. Ubrania na zamówienie. Modnie szyte. Czyszczenie, farbowanie i reperacja.
143 MEEKER AVE.

Wykonuję ubrania na zamówienie. Reperacje, czyszczenie i farbowanie.
A. MALCZYŃSKI
207 Bedford Ave.

IGNACY KINA
& JÓZEF LULKIEWICZ
Szyjemy ubrania na zamówienie podług najnowszej mody—prasowanie i reperacja odzieży męskiej i damskiej.
231 Nassau Ave., Brooklyn.

TEOFIL NAZAR
596 Manhattan Ave.
Krawiec męski. — Wykonuje wszelką robotę krawiecką oraz czyszczenie, reperację i prasowanie. Po cenach umiarkowanych. — Świeć do swego!

Ku uwadze panów krawców!
Wykonuję kostumerskie spodnie od $2.50 i wyżej. — Robota gwarantowana, uszyta na czas.
Szyję też spodnie dla publiczności.
J. OSIKA
181 Maujer Street
pom. Graham i Humboldt

K. Drzazgowski
Szycie ubrań na zamówienie
moją specjalnością. — Najnowszy krój. Czyszczenie farbowanie, prasowanie i reperacja odzieży. Ceny umiarkowane.
254 Driggs Ave.

F. KWIATKOWSKI
Prowadzi pierwszorzędny krawiecki skład. Szyje ubrania ekwanzie i tanio. Przyjmuję reperacje.
157 Driggs Ave.

STANISŁAW KUPIEC
Czyszczenie i farbowanie, prasowanie i reperacja męskich i żeńskich ubrań po najniższych cenach.
66 Driggs Ave.

MARCIN WAPNOWSKI
Wykonuje ubrania na zamówienie. Uskutecznia wszelkie krawieckie prace.
627 BERRY STREET

SKŁADY OBUWIA

POLSKA
Spółka Białego Orła
„Oddz. obuwiem, — swego nie znacie"
Nasze hasło:
Towar jaknajlepszy, ceny jaknajtańsze, grzeczna usługa
877 Manhattan Ave.

MALARZE

Tel.: Greenpoint 3476.
J. TOPOLEWSKI i SYN
MALARZE i DEKORATORZY
187 Eagle Street

HURTOWNIE

TEL. GREENPOINT 6446.
Jedyny hurtowy skład wszelkich patentowanych lekarstw, syropów, win i herbaty. — Filja lekarzy Jana Hovsha z Chicago. — Katalogi, zamówienia wysyłam po całej Ameryce.
Feliks Rybak
202—204 Green Street

ORKIESTRY

Tel. 3442 Greenpoint.
Jan A. Wapnowski
Stan. T. Roczak
POLSKA SZKOŁA MUZYCZNA.
Skrzypce. Piano. — 50 dzieci polskich w szkole. Zapisy kiedykolwiek. Dostarczamy muzyki na wszelkie okazje.
129 South 2-ga ulica.

Tel.: Greenpoint 4852.
JAN MRÓZ, Kapelmistrz
Dostarczam muzyki na wszelką okazję.
38 OAKLAND STREET

SKŁADY MUZYCZNE

SKŁAD GRAMOFONÓW
najlepszych gatunków. — Wybór najnowszych starokrajskich rekordów. — Artykuły religijne.
JAN PSZCZOŁA
172 Wythe Ave.

Fran. Szwarczewski
Polskie i angielskie rekordy.
Rekordy krajowe.
Gramofony sprzedaję za gotówkę, lub na spłaty tygodniowe.
211 Driggs Ave.

JÓZEF TOMASZEWSKI
Doskonały wybór polskich rekordów, oraz rolek do pianoli. Gramofony różnych typów sprzedaję na małe miesięczne spłaty. Fortepjany
142 Driggs Ave.

— W. WILKANOWSKI
Pierwszorzędny fabrykant skrzypiec ręcznej roboty.
Sprzedaje hurtownie i detaliczanie.
— — 68 Nassau Ave.

HURTOWNE WYROBY MIĘSNE

Tel. Stagg 5085.
ŁUCJAN HORNOWSKI
Wyrób wędlin i kiełbas rozmaitych gatunków, jak również zawsze świeża „Jersey" wieprzowina.
Sprzedaż hurtowna i detaliczna.
340 Grand Street

KRAKÓW PROVISION CO.
FABRYKA DOBOROWYCH WĘDLIN
728 Driggs Ave.

Tel.: Greenpoint 4845.
MATEUSZ SZCZOTKOWSKI
fabrykant doborowych kiełbas i przetwór
149-151 North 8th Street

Tel. Greenp. 4823.
A. WOJCICKI
Zawsze świeży wybór towaru.
Sprzedaż hurtowna i detaliczna.
169 DRIGGS AVE.

SKŁADY ŻELAZNE

X. GLAZIK
PRZYBORY AUTOMOBILOWE
Najlepszy zaopatrzony sklep żelazny w okolicy
110 BERRY STREET

SKLEPY RZEŹNICZE

J. BOJARSKI
129 Dupont Street

J. W. GAJDEK
Wyroby mięsne wszelkiego rodzaju
100 Berry Street

F. OBSZLEGER
Świeży drób. — Wyrób mięsa.
Wyrób doborowych wędlin.
South 5348. 778 Fourth Ave.

Tel. South 5740.
BOLESŁAW ORŁOWSKI
Mięso, drób, Prawiaz. Zawsze świeże wyroby. Hurtownia i detaliczania.
719 — 3rd AVE.

K. RYNIEWICZ i M. KORPANTY
Wyrób wędlin — wyrób mięsa.
276 Wythe Ave.

Tel. South 8194.
JAN KWIATKOWSKI
Pierwszorzędny skład rzeźnicy.
Wyrób smacznych wędlin różnych gatunków na staroczajską modę.
695 — 3rd Ave.

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Tel. 0517 Greenpoint
Antoni Kwarciański
11 Newell Street

POPIERAJCIE KUPCÓW POLSKICH!

IMPERFECT IN ORIGINAL

P. YOLLES

JAK CHCECIE...

Stare łacińskie przysłowie głosi: „Gdy dwaj to samo czynią — nie jest to samo".

Gdy dwaj śpiewacy operowi tę samą rolę śpiewają — role inaczej wypadają. — Gdy dwaj malarze tę samą osobę malują — otrzymujemy dwa portrety różne. — Gdy dwaj ludzie o jednej osobie mówią — opinje są różne. — Gdy dwaj mówcy jeden wypadek tłumaczą — mamy dwa zgoła różne tłumaczenia.

Oto weźmy za przykład rok ubiegły.

Jeżeli chcecie, zobaczycie w tym długim okresie czasu i życia waszego, które mnięło, szereg przykrych wypadków, zawodów, niepowodzeń, błędów i t. d. W pamięci powtórzą się wszystkie rozczarowania i rok, który minął, wyda się wam długim smutnym rokiem straconym.

Jeżeli atoli chcecie — możecie z tego samego okresu czasu i waszego życia wyłowić najpiękniejsze chwile, godziny i dnie radości, te chwile w których chętnie oddawaliście się pracy, gdy zadowoleni byliście i szczęśliwi. W pamięci powtórzy się rok życia dodający nowych sił, nowej otuchy i nowych nadziei.

Zupełnie — jak chcecie.

Zależy od was, w którą stronę patrzycie — od was zależy co chcecie widzieć.

Możecie się smucić, że jesteście o rok bliżsi grobu, możecie się radować, że przetrwaliście rok, i cieszyć się, że owoce życia dojrzewają.

Kto chce Polskę widzieć — rok w życiu narodu ,może załamywać ręce na widok nędzy, kursu marki i wypadków smutnych, może tracić nadzieję i wątpić.

Można atoli bez trudu znaleźć wiele dodatnich stron, wiele przyczyn do radowania się i potęgowania nadziei w dobrą przyszłość. —

Zupełnie od nas zależy, jak widzieć świat, jak pojmować życie. U progu nowego roku każdy z nas powinien oczy skierować w stronę z której dochodzą głosy zachęty w tę stronę, która nam pokazuje słoneczną, dobrą stronę życia.

Jeżeli zechcecie, zobaczycie, że życie jest piękne, że świat ma dużo szczęścia dla nas.

Jeżeli jednak będziecie szukali motywów czarnych, znajdziecie otchłań pełną jadowitych myśli i tyleż przyczyn do wątpienia.

Patrzcie więc w słoneczną stronę życia.

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Tomasza.

RUCH OKRĘTÓW

Odpłyną z Nwe Yorku:

Sobota: De Savoie do Havru
Olimpic do Southampton.
Zeeland do Antwerpji.
Caronia do Liverpoolu.
Bilderdijk do Rotterdamu.
Belvidere do Rygi.
Pres. Roosevelt do Bremen.

TEATR POLSKI

pod dyrekcją:
T. Wandycz i W. Ochrymowicz
L. Kowalski, administrator.

ŚRODA, 3 STYCZNIA:
Moose Auditorium, Filadelfja
„WROG KOBIET"

NIEDZIELA 7 STYCZNIA
Washington High School, New York:
„WROG KOBIET".

Na choinkę dla biednych dzieci

A. Sidor	$5.00
M. P. Olszewska	1.00
L. Kowalski	1.00
Razem zebrano	$32.00

(Niemcy nowojorscy zebrali na choinkę $69,896).

Składek więcej się nie przyjmuje. Zapraszamy wszystkich tych, którzy szczędzili grosza, aby w niedzielę — na chwileczkę przybyli do Domu Narodowego i naocznie przekonali się, że mamy dość biednych dzieci.

Na Ellis Island

Poseł angielski Geddes spędził wczoraj piec godzin na „wyspie łez". (Ellis Island) badając stosunki, o których świat dziś mówi. W parlamencie angielskim wniesiono interpelację w tej sprawie. Komisarz Davis towarzyszył posłowi i tłumaczył się przed nim.

PO NAUKĘ NAJNOWSZYCH TAŃCÓW PRZYJDŹCIE DO
ROSE LAND DANCE
304—7 AVE.
róg 125-ej ulicy
Klasy co wieczór od 8-ej do 1-ej rano.— Prywatne lekcje kiedykolwiek.
100 wybornych nauczycielek i nauczycieli.

HIPPODROME
43rd STREET AND 6th AVENUE
Największe
LEPSZE CZASY Przedstawienie
WIELE POLSKICH ARTYSTÓW
Dwa razy dziennie: 2.15 p. p. i 8.15 w
Ceny: — 50c i $1.50.

Tajemnica przystanku tramwajowego w Warszawie

Jutro w „Nowym Świecie"

15-go w Washington Irving High School

W poniedziałek na okręcie „United States" przybył z Polski do New Yorku p. T. Piotrowski, artysta dramatyczny. Przywiózł on ze sobą film wyrobu polskiego, ostatnią sensację w Polsce pod tytułem *Tajemnica przystanku tramwajowego w Warszawie.* Scenyrjusz filmu napisał znany literat Józef Relidzyński. Zdjęcia dokonał uzdolniony inżynier fotograf Gniazdowski. Film został wykonany przez polską wytwórnię „Sfinks", właścicielem której jest A. Hertz. Nieporównania gra trojga głównych bohaterów: Smosarskiej, Junoszy-Stępowskiego i Węgrzyna, jakoteż Frenkla, Morozowicza i innych wybitnych artystów, składa się na to, że film ten jest bez zarzutu. O ile się nie mylimy p. Piotrowski przed wyjazdem do Chicago wyświetli *Tajemnicę przystanku tramwajowego* w New Yorku i okolicy.

Smutny fakt

Liga Kobiet otrzymała wiadomość, że w zakładzie dla biednych dzieci na 105 ulicy znajdują się polskie dzieci. Urządzające choinkę wysłałyśmy delegatki, panie: J. Dereniowską i M. Styczyk z zaproszeniem tych dzieci na wspólną zabawę. W zakładzie tym przyjęto delegatki bardzo grzecznie, a gdy te przedstawiły cel przybycia i prośbę, odpowiedziano, że nie wiedzą ile dzieci mają polskich i że dzieci nie są zapisywane podług narodowości, tylko według religji.

Przy przyjmowaniu i wychowywaniu uważa się tylko na religję. Dziękowano nam serdecznie za przyjęcie o polskich dzieciach, proszono o zwiedzenia tych dzieci, które mają wszystko, co do życia potrzebne.

Jakże przykro nam było widzieć te dziatki, które polska matka pieściła, a teraz opuszczone zapomną o swem pochodzeniu.

Zwracamy się do Was drodzy Rodacy i Rodaczki. Starajmy się poznać bliżej dzieci naszych biednych Rodaków.

Obowiązkiem naszym świętym jest opieka nad temi dziećmi dla Polski.

Liga Kobiet.

Wieczorek karnawałowy

urządza Liga Kobiet oddział 2gi w New Yorku, w sobotę dnia 13go stycznia 1922 roku w Domu Narodowym, przy 8ej ulicy.

Cały dochód NA SIEROTY W POLSCE.

Zapraszamy Sz. Polonję i żywimy radzieję, że zechce łaskawie nas poprzeć i przybędzie na naszą zabawę.

Komitet dokłada wszelkich starań, aby ten wieczór był jednym z najprzyjemniejszych. Będą różne zabawy, muzyka doborowa przygrywać będzie do rana.

PROGRAM

Przedstawienia, które urządza **Oddział „Potęgą" Z. S. P.** w sobotę dnia 30 grudnia, w Domu Narodowym, 19-23 St. Marks Pl. (E. 8 ul.) New York

I.

W gospodzie pod Sroką"
wesoła sztuka ludowa ze śpiewami w jednym akcie.

Marcin Obajtek	F. Jarzembski
Michał Motyka	S. Wieczorek
Izydor Gabryś	J. Maciejowski
Kunda Repeta	A. Neumark
Felek Falecki	I. Ulatowski
Szlojme Afterluft	F. Fijołek

II.

1. Monolog, 2. Polka, 3. Życzenia
Układ i wykona p. I. Ulatowski

III.

„Co za bezczelność!"
Żart w jednym akcie.

Żona	A. Neumark
Mąż	F. Jarzembski
On	I. Ulatowski

Muzyka p. Wołyńca
Początek o godzinie 8-ej wieczór.

Po przedstawieniu bal.

Pożegnanie Starego Roku

„Sokół Gniazdo No. 7 w New Yorku urządza Wieczór Sylwestrowy w celu pożegnania Starego Roku w niedzielę dnia 31 grudnia o godzinie 8:30 wieczór, w Domu Narodowym przy 8-ej ulicy. Na program wieczoru złożą się tańce, wróżka cyganka, kotyljon o północy, poczta, kwiaty. Herbata i pączki będą podawane przez ochocze krakowianki; wreszcie przy doborowej orkiestrze, tańce do białego rana.

Komitet.

ZAWIADOMIENIE

Niniejszem zwołuje się roczne posiedzenie 55-go Koła P. S. L. „Wyzwolenia" na wtorek, dnia 2-go stycznia 1923 r. do Domu Narodowego w New Yorku na godzinę 8-mą wieczorem punktualnie.

Obywatele i Obywatelki: Na tym posiedzeniu będzie wybrany nowy Zarząd na rok następny. Z nowym rokiem musimy się jąć pracy żywo i podnieść nasze Koło, byśmy mogli odpowiednio przygotować się do Zjazdu Walnego i do przyjęcia posła z Polski ob. Thuguta. Przyjdźmy wszyscy na to posiedzenie, by omówić sprawy Walnego Zjazdu i przyjazdu posła.

Zbożański, sekr. Koła.

Maskarada Tow. Śpiewu Szopena w Bronx

14-ta roczna Maskarada i Bal Towarzystwa Śpiewu Szopena w Bronx, N. Y. odbędzie się w sobotę 27go stycznia 1923 roku w Polskim Domu Narodowym, 705 Courtland Ave., Bronx. Pierwszorzędna orkiestra. — Wstęp 75c z garderobą. Początek o 7:30 wieczór.

Za najoryginalniejsze i najkomiczniejsze kostjumy 16 cennych nagród. Śpi dla Pań i 8 dla Panów.

O łaskawe jaknajliczniejsze przybycie uprzejmie prosi.

Komitet.

Polska Federacja miasta New York

urządza Wielki 3-cio Roczny Bal w Noc Sylwestrową, w niedzielę dnia 31 grudnia rb. o godzinie 8ej wieczorem w Domu Narodowym, 705-713 Courtland Ave., Bronx, N. Y.

Pierwszorzędna muzyka. Wstęp wraz z garderobą 50c.

Na tym balu rozegraną będzie piękna premja.

Bilety wejścia są numerowane, które służyć będą także jako bilet rozgrywki. Zdejmie połowę biletu przy wejściu na salę, druga połowa zostaje na rękach komitetu z tym samym numerem. Który numer będzie wyciągnięty ten wygrywa.

Komitet.

YONKERS, N. Y.

W imieniu Klubu Oświatowego zawiadamiam sz. członków, że roczne posiedzenie Klubu Oświatowego odbędzie się dnia 31-go grudnia b. r. w sali Klubu Oświatowego, 46 Orchard St. o godzinie 2-ej po południu.

Uprasza się każdego członka o punktualne przybycie, gdyż są bardzo ważne sprawy do załatwienia jak: czytanie Konstytucji, wybór nowych urzędników na rok 1923, rozdanie nowych legitymacyj starym i nowym członkom i wiele innych.

F. Osika, sekr.

SOUTH RIVER, N. J.

Tow. św. Walentego, gr. 497 Z. N. P. w South River, N. J., urządza wielki bal w sobotę 30go grudnia 1922 roku, na sali ob. Wilusia. Początek o godzinie 7ej wieczór. Wstęp dla starszych 35 centów.

Podrobione banknoty

Federal Reserve Bank of New York podaje do wiadomości, że obecnie w obiegu są podrobione banknoty 5-cio dolarowe serja 1899. Nici jedwabne papieru znaczone są czerwonym atramentem.

Dwie siostry

W domu pn. 4280 przy Katonah Ave. w Bronx, żyły od wielu lat dwie siostry, których sąsiedzi nigdy nie widzieli, gdyż nie opuszczały wcale mieszkania. Dzieci znały ten dom, jako dom czarownic i bały się go. Jedynie pani James Byrne, mieszkająca pn. 371 przy 235 ulicy miała dostęp, ale tylko do lekko uchylonych drzwi. Ona to kupowała dla obu panien artykuły żywnościowe.

Wczoraj z mieszkania „czarownic" dało się słyszeć stukanie. Dzieci zaalarmowały policję. Detektyw wysłany na miejsce wypadku wszedł do ciemnego pokoju. „Czy pan jest policjantem?—pytała się kobieta.

„Tak jest — odparł detektyw.

„Zdaje mi się, że moja siostra umarła".

Rzeczywiście. — 82 letnia Losinde Christiansen leżała martwa na łóżku. Jej siostra 75-letnia Aniela Christian sen była ślepa. Zwłoki zmarłej prze wieziono do szpitala, gdzie stwierdzono, iż umarła z głodu. Ślepa siostra również jest bliska śmierci, tak wycieńczona jest z powodu złego odżywiania się i braku powietrza. Jedynie śmierć otwarła drzwi tego zaklętego domu.

DEPESZE

Jedna osoba zabita kilku rannych skutkiem burzy śnieżnej

NEW YORK, 29 grudnia. — Według otrzymanych wiadomości ponad wszystkimi stanami wschodnimi przeszła gwałtowna burza śnieżna, która wyrządziła znaczne szkody i na kilka godzin sparaliżowała komunikację. W stanie New York i stanach Nowej Anglji śnieg spadł na kil kanaście cali wysokości. W New Yorku jedna osoba została zabita a kilkadziesiąt ciężko rannych w wypadkach automobilowych spowodowanych burzą śnieżną.

Tragiczna śmierć ojca i syna zaczadzonych gazem

BROOKLYN, 29 grudnia. — Bernardino Barbutto, 179 Union ulica, So. Brooklyn i jego syn, Gaetano zostali zaczadzeni na śmierć gazem. Giacomo Campini szwagier Barbatto nie znalazłszy Barbutta przy pracy, tknięty zło wrogiem przeczuciem udał się do jego domu i znalazł go martwym wraz z synem śpiącym w tym samym pokoju.

Zniknięcie 12-letniej dziewczynki

BROOKLYN, 28 grudnia. — Michael Daczwin, zamieszkały przy 172—57-ej ulicy, So. Brooklyn zwrócił się do biura zaginionych osób o pomoc w odszukaniu jego 12-letniej córki Elżbiety, która wyszedłszy we wtorek na przechadzkę nie wróciła więcej. Zaginiona jest 4 stopy wysoka, waży 9 funtów, cery ciemnej, nie bieskie oczy i czarne włosy.

Wywóz bawełny zwiększa się

WASHINGTON, 28 grudnia. — Wówóz bawełny ze Stanów Zjed. w miesiącu listopadzie wynosił 858,337 bali wartości 109,387,719 dol., podczas gdy w miesiącu październiku r. b., wywóz ze Stanów Zjedn. wynosił tylko 798,664 bali, wartości 93,923,760 dol.

Wywóz za ubiegłe 11 miesięcy wynosił 5,505 660 bali, wartości 593,529,727 miljonów dol., czyli o 120,000,000 dolarów więcej, jak zeszłego roku.

FORT WE WŁOSZECH WYSADZONY W POWIETRZE

9 żołnierzy zabitych skutkiem eksplozji

RZYM, 28 grudnia. — Dziewięciu żołnierzy zostało zabitych skutkiem eksplozji, która wysadziła w powietrze fort włoski, w pobliżu Trydentu. Eksplozja została spowodowana skutkiem przypadkowej eksplozji naboju armatniego, którego eksplozja spowodowała wybuch amunicji zgromadzonej w forcie.

Kamienie i resztki fortu zostały rozrzucone siłą wybuchu na przestrzeni 40 mil.

Groźny pożar kościoła w Newark, N. J.

NEWARK, N. J. 28 grudnia. W kościele Nort Reformed Church, przy zbiegu Broad i Bridge ulic, wybuchł groźny pożar, który zniszczył cały sufit i dach gmachu, wyrządzając szkody na 75.000 dolarów. Kosztowne okna z pięknemi witrażami je dnak ocalały.

Ambasador St. Zj. do Japonji ustępuje ze swego stanowiska

TOKIO, 28 grudnia. — Ambasador Stanów Zjednoczonych do Japonji, Warren, ustępuje ze swego stanowiska i wyjeżdża do Stanów Zjednoczonych w dniu 26 stycznia.

KALENDARZYK ZABAW

30 Grudnia: Oddz. „Potęga" 34 Zw. Soc Pol. urządza Przedstawienie i bal, w sali Domu Nar. w New Yorku. Początek 8 wiec. Wstęp 75c.

31-go grudnia w Forum Auditorjum, 227 E. 84 St., Oddział "Pod Jeden Sztandar" Z. S. P. urządza wieczorek sylwestrowy.

28 Stycznia, 1923 Okręg V. P. S. L. Wyzwolenie urządza wielką Zabawę Ludową i przedstawienie, w Domu Narodowym Driggs Ave, róg Eckford St. (Greenpoint) Brooklyn, N. Y. Początek o godzinie 5:30 po południu. Bilety wraz z garderobą 75c i 50c. Szczegóły w ogłoszeniach.

H. H. VON SCHLICK

Człowiek, który pomaga uzdrowić Chorych.

Dwadzieścia lat temu powiedziałem chorym ludziom, że moja Bułgarska Herbata jest dobra na zatwardzenie, wyciąga trucknę z nerek, osładza żołądek i wnętrzności i oczyszcza krew

Powiedziałem im, że moja Bułgarska Ziołowa Herbata, wzięta na gorąco przed pójściem spać, pomoże się pozbyć mocnego zastąbienie i ochroni od influenzy i zapalenia płuc.

Dla miljony ludzi używa Bułgarską Ziołową Herbatę, jako ulubione rodzinne lekarstwo w domu.

Obfity sok warzony z korzeni, korzy, nasienia, liści, jagód i kwiatów, wzięty raz lub dwa pomoże wam być zdrowymi.

Aptekarze mają ją zawsze pod ręką dla chorych, dlatego, że ludzie którzy używają Bułgarską Herbatę wciąż przychodzą i opowiadają, jak im ona pomogła. Pytajcie się o nią swego aptekarza dzisiaj — tub ja wam posyłę opłaconą pocztą duże rodzinne pudełko za $1.25, lub 3 za $3.15, lub 6 za $5.25. Adresować H. H. Von Schlick, President, 51 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. (Ogl.)

Z Powodu Wyjazdu do Kraju

DO SPRZEDANIA, MACHINE SHOP,

która zawiera następujące urządzenia.
1 Motor elektryczny.— 3 Tokarnie (Lathes). — 2 Shaper. — 2 Drill Press. 2 Punch Press. — 1 Milling Machine. 1 Plainer. — 1 Surface grinder. — 1 Milling Machine. — 1 Tool grinder. 1 blower. — 2 Furnaces.
i wiele różnych narzędzi, które wchodzą w skład urządzenia. Fabryka jest w ruchu, w której się wyrabia wszelkie maszyny Punch & Dies, jakoteż wynalazki itp., miejsce jest wypadkowe, okazja dobra. Po bliższe informacje zgłosić się do właściciela: Józef Skubilski, 106-9 Erie St., Camden, N. J. — Dla dogodności ingersujących, wieczorem lub w niedzielę można się zgłosić pod numer:
1184 Morton St., Camden, N. J.

BACZNOŚĆ GLEN COVE I OKOLICA!

Stowarzyszenie Polskiego Domu Narodowego

urządza

WIELKI BAL

W NIEDZIELĘ, 31go GRUDNIA 1922 ROKU

O GODZINIE 4-EJ PO POŁUDNIU

W SALI DOMU NARODOWEGO

10 HENRICK AVE., GLEN COVE, L. I., N. Y.

Cena Biletu 50 centów

Oddział Zw. Soc. Pol. „Pod Jeden Sztandar" Nr. 32

W NEW YORKU

urządza

WIECZOREK SYLWESTROWY

W NIEDZIELĘ, DNIA 31-go GRUDNIA 1922 ROKU

W SALI FORUM AUDITORIUM

227 East 84 ulica, pomiędzy Drugą i Trzecią Ave. w New Yorku

Początek o godzinie 7ej wieczorem

Program Wieczorku urozmaicony monologami i deklamacjami.

Doborowa muzyka przygrywać będzie do tańca.

Wszystkich znajomych i sympatyków zapraszamy.

WSTĘP 35 CENTÓW WRAZ Z GARDEROBĄ

Tel. 3942 W Passaic.
Helena A. Sitkowska
186 Columbia Ave., Passaic, N. J.
NOTARJUSZKA AKUSZERKA
z długoletnią praktyką oraz ukończonym kursem położnictwa w szpitalach New-Yorskich. Wykładam językami: angielskim, polskim, ruskim i słowackim, wolna od żadnej pomocy.

DETEKTYW BLOOM
Pod kontrolą Rządu Stanu New York
Wyrzymaine i rzylne inwestygacje w sprawach kradzieży, osukaństwa, nieporozumienia w małżeństwie. — Jakeli potrzebcie a jakim kłopocie, prosimy dajcie skargi do nas. — Załatwiamy sprawy po całej Ameryce i Kanadzie.
Bloom Detective Agency
799 BROADWAY, NEW YORK
Pokój 730—róg 11-tej ulicy.

DROBNE OGŁOSZENIA

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

OPERATORÓW do koszul, doświadczonych i początkujących; stała praca, 304 — 9th Street, Jersey City, 3-cie piętro (1m)

POTRZEBA młodej polskiej dziewczyny do ogólnej roboty domowej, bez gotowania, lekkie pranie. Weinstein, 356 — 46th St., Brooklyn. (31f)

POTRZEBA kobiet i dziewcząt do pracy fabrycznej, 17 dolarów na początek, — stała praca. Berth Levi & Co., 242 S. 1st Street, Brooklyn. (30f)

POTRZEBA kobiet i dziewcząt do pracy domowej. Zgłosić się do Agencji Helweder; 359 — 2nd Ave., blisko 21 ulicy. (tfh)

OPERATOREK na power sewing machines, można się nauczyć robić damskie kapelusze. Mayer, Grand & High Streets, Maspeth, L. I. (23,2,3f)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

POTRZEBA 150 LUDZI
W ŻELAZNEJ GISERNI

Tylko mocni, wytrzymali ludzie, którzy chcą się nauczyć fachu i chcą mieć stałą pracę i dobrą płacę

Zgłoszenia
THE CENTRAL FOUNDRY COMPANY
LOCKWOOD STREET
NEWARK, N. J.
(29,31,2m)

POTRZEBA 3 mężczyzn do nauki dobrze płatnego rzemiosła. Płacimy $11 za 8 godzin pracy. Stała praca. Tylko zamieszkali w Brooklynie lub New Yorku niech się zgłoszą wieczorem. Prospect Mfg. Co. 596 Sixth Ave. Brooklyn. (30m)

MĘŻCZYZNI I KOBIETY
EXTRA! EXTRA! EXTRA!
Kto postanie bez pracy, a chce takową otrzymać niech się zgłosi do nas. Agencja Helweder, 359 Second Ave., blisko 21 ulicy. (tfn).

CHŁOPIEC znajdzie pracę w kolegarni Polish News Agency, 38 Union Square. (31m)

OPOWIEDZIALNY, 3onaty człowiek z trochą lub bez do pilnowania farmy; bydła, domu; można mieszkać darmo. — Write Hines, 250 Westwood, Long Branch N. J. (30m)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

BACZNOŚĆ RODACY! Do sprzedania z powodu zdrowia dzielnicy w Greenpoint, Brooklyn i okolicy, pomiędzy Polonją i bardzo tanio: Candy store, Buczernia; Groserna i Delikatesen, Piekarnia, Cukrzy Krawiecki, zakład Szewski Dry goods store; Salon itd. jako też w dobrem położeniu Loty i Farmy.— Niepłacie tak wysokich rentów bo ja sprzedaję domy na 2;3;4;5;6;8 familji; na małe wpłaty! wygód ne spłaty. W. Wolański. Real Estate, 111 Dupont St. Greenpoint, Brooklyn N. Y.

RESTAURACJA do sprzedania z powodu słabości w dobrem miejscu koło fabryk obij jardu; tanio sprzedam. 724 — 3rd Ave., Brooklyn, pom. 23 i 24 ul. (1a)

CIGAR, candy, stationery store, 3 pokoje; rent $30; cena $400. — 202 — 4 ulica Jersey City. (31a)

RESTAURACJA na sprzedaż lub wezmę spólnikzkę samotną. 537 E. 12th St., City. (30a)

BUCZERNIA do sprzedania w Brooklynie z powodu nieporozumienia między spólnikami, w dobrej okolicy; interes dobrze wyrobiony. Zgłoszenia F. G. c-o Nowy Świat. (2a)

RESTAURACJA i Cafe z pokojami do sprzedania, tani rent z 15-tej lease. Musi opuścić miasto. Zgłoszenia: Weingruber, 190 East 4th St. 2 piętro. Wieczorami od 7 do 10. (30a)

MEBLE na sprzedaż z 5 pokoi; rent $17, można zamieszkać, 2 piętro, prawa strona, 162 N. 9th St., Brooklyn. (31a)

BOGOWE, dobre groserne, także inteligentny i poniedzielny, prywatnie i pętrowe domy. Phillips, 412 S. 4th Street, Brooklyn. (31r)

GROSERNIA i delikatesen z powodu wyjazdu tanio do sprzedania. 210 — 7th Street, Jersey City, N. J. (2g)

BUCZERNIA (Pork Store) i delikatesen, dobrze wyrobiony interes, rent $45 miesięcznie, lease na 6 lat, z powodu nieporozumienia pomiędzy wspólnikami do sprzedania. Okolica. K. Dolobowsky, 1592 Second Ave., New York City. (1a)

RESTAURACJA bliską fabryk, nadająca się dla mężczyzn. 1200 tygodniowo czystego zysku. Cena $1400.
33 familijny dom, dochodu $11,000. Cena $70,000. Gotówki $20,000.

20 fam. dom, dochodu 2,600. Cena 16,500 gotówki 4,500.
4 fam. pierwszorzędne apartamenty, parowe ogrzewanie, elektryka, dochodu 4,400. Cena bardzo tanio. 28,500, gotówki 8,000, wiele innych mniejszych i większych posiadłości i sklepów. Zgłoszenia do: Real Estate, 414 E. 16th St. Telefon 4251 Lexington.

LUNCH Room i delikatesen do sprzedania, interes wyrobiony, z powodu wyjazdu do kraju. 225 Kent Ave., Williamsburg, Brooklyn, N. Y. (2a)

NA SPRZEDAŻ murowany dom, — lota 25x100, wyjazd, na dwie familje, wanna, 2 piece, wszelkie wygody, (piwnica) kurnik, winogrona, werandy. Cena $4500. Gotówki 2775. Zgłoszenia: 8517 — 95th Ave. Woodhaven, L. I. (7a)

TANIO sprzedam wszelkie umeblowania do sklepów i cigiarów, show cases, counter, ice boxes, shelving, deska, gotowe lub obstawowane. 319 Newark St., Hoboken. (31e)

CANDY, cigar sklep z mieszkaniem z powodu wyjazdu do kraju sprzedam tanio. 302 Lafayette St. Newark, N. J. (30e)

STORE do sprzedania, groserna i delikatesen z powodu prędkiego wyjazdu. rent $20. Duży store i 5 pokoi w tyle. 125 Pavonia Ave., Jersey City, N. J. (1a)

RESTAURACJA i Cafe, 131 Ave. B. z pokojami do sprzedania, tani rent, z 3-ej ratnią lease. Musze opuścić miasto. Zgłoszenia: Weingruber, 190 East 4th St., piętro. Wieczorami od 7 do 10. (31e)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLINSKI & COMPANY
POLECAJĄ NASTĘPUJĄCE BARGAINS

Wiele kupi 2 fam. dom w Bronx 11 pokoi, 2 wanny, ogrzewanie. Cena 22,000. Łatwe spłaty.
Wiele kupi 4 fam. dom w lepszej okolicy w Bronx. Cena $8,500. Dobra warunki.
Wiele kupi dwufam. dom, dobrze utrzymany w Bronx. Cena tylko $4,900.
Wiele kupi drewniany dwufam. dom w Jackmond Hill, L. I. Ulepszenia, dobre komunikacja. Cena $6,500.
6 familijny murowany w So. Brooklynie, jest piękny $14,900. Cena $11,000, gotówki $3,000.
9 familijny murowany na 6 Ave. w Brooklynie, bardzo elegancka okolica. Cena $14,000.
4 fam. murowany w So. Brooklynie, można kupić bardzo tanio.
4 fam. murowany w So. Brooklynie, na Ave. W. Cena tylko $17,500, gotówki $3,500.
2 fam. i sztuc w bardzo dobrem miejscu na 4 Ave. w So. Brooklynie. Cena $10,000.
4 fam. murowany i sztuc na Flatbush St. Ulepszenia. Cena tylko $8,250, gotówki 1,500.
2 piętrowy murowany prawie nowy „Corner" 3 sklepy, dobre położenie. — Rent $4,620. Cena $29,000, gotówki $10,000.
2 piętrowy murowany budynek w New Yorku na Ave. Wielki sztor. Rent $3,000. Cena $22,000, gotówki $9,000.
Wyjątkowa propozycja „Investment" 20 fam. murowany budynek w New Yorku. Rent $2,800. Cena $10,000 tylko. Gotówki $10,000.
Wiele innych mniejszych i większych domów z sztorami lub bez, w Brooklynie, New Yorku i okolicy.
Wiele groserni, buczerni, candy stores, delicatessen i innych interesów na sprzedaż po takich cenach.
Rodaków zainteresowanych prosimy o odwiedzenie naszego ofisu lub napisanie listu.

GAWLINSKI & CO.
REAL ESTATE BROKERS
426 East 16 St., New York City
Ofis otwarty codziennie i w niedzielę od 2 tako do 8 wieczór. (tfn).

BARDZO TANI DOM
8 familijny, murowany, 3 piece i wanna, w dobrej okolicy, blisko kościoła, dochodu pierwszej hypoteki 5000 dol. po 6 procent, podlega drugiej hypotece, tylko po 5 procent, cena do spłacenia do 3 miesięcy 4200 za się spłaci, 1000 dolarów, rent $108, wodę płaci rent $48, bezpłatnie do ogrzania 150, na rok, gaz na ogrzewanie rent na rok $60, stróż bezpłatnie. Dochód na dom na rok $1200. Dochód na rok $1080, czystego dochodu powstaje $1400 na rok, to znaczy odpis $200, z dochodzącego zysku, sprzedaje pośrednio, czystego dochodu $1400, nie przeszkadza Jeden, — 19 stanowisko do ganku, opinia tego pewnego mieszkanie dalejmo 1 850 dolarów pieniędzy, rent 120, cena 4000. Dochód z tego czystego dochodu. Cena domu jest 4000, gotówki 1000 dolarów. Zgłoszenia: 357 — 4th Ave. South Brooklyn, pomiędzy 11 ulicą i Prospect Ave. B. Łomaszewski.
Telefon South 1441.
W niedzielę otwarte od 2 po południu. Sprzedaje pod gwarancją, że wiadomość jest prawdą. (ar)

NA SPRZEDAŻ, 4 piętrowy, murowany dom, o pokojowe apartamenta, w najlepszej części Kalisz, Bushwick, Bay Ridge, Wasicieli. Telefon Sunset. (ar)

NA SPRZEDAŻ 6 familijny dom, 4 pokojowe apartamenta z wanną, 2 piece, takowe parowe, ogrzewanie, Eckford St. 1 familijny dom, garaże na 3 automobile, cena 22,000, Newell St. 4 familijny dom, 8 pokoi, można łatwo nabyć, cena 8500, Noble i Leonard ulice, 3 i 4 familijne domy, dobre warunki, jeden można domy loty i farmy, prosimy o przyjacie na ofis, na sprzedaż realnością. Ave. A. Clark, Inc. 87 Manhattan Ave., Greenpoint, Brooklyn. (4f)

FARMA 150 akrów do wydzierżawienia na drugie lata. Ze mnie od New Yorku, wodytek i do się stosuje na Ave. White House, N. J. 22 akrę z sadem, lase odpłaca za $1,200 rocznie, wolny dom mamem na dom lub loty. Elizabeth, dom z 6 pokoi w środku miasta, 2,500 loty na spłaty po $1,000 w Kahwat, Elizabeth, N. J. (31r)

Poszukiwania
(Information Wanted)

POSZUKUJĘ dwuch mężczyzn na miejsanie. Zgłoszenia 168 Delancey St., janitor. (2ii)

JAK MOŻNA zarobić 18.00 do $10.00 dzien na domu od 37-mu lat firma, wyrabiająca kremy, potrzebuje agentów (mężczyzn) do sprzedaży ich produktów, łatwo można zarobić od $6.00 do $10.00 dziennie. Nie warunu, jeśli zarać do: John Nowak Co., Dept. 49, 1909 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POSZUKUJE pokoju przy polskiej rodzinie w Brooklynie i w okolicy. Odpowiedzi: M. S. Nowy Świat. (29,22,24,26,28,30f)

HARRY W. REINERS, 174 N. 4th Street Brooklyn, chce się skomunikować z panem Marynowskim, w bardzo ważnej sprawie. (28,29,30f)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

POKOJ umeblowany do wynajęcia dla inteligentnych kawalerów. 225 Eckford St., Brooklyn. (1i)

TRZY murowane jedno familijne domy 6 pokoi i wanny, lota 75x100, driveway Eckford St. $8,000 na wszystkie. Warunki Kennedy, 3 Main Street, Flushing. Telefon 2484. (30r)

KTO CHCE NAJLEPIEJ KUPIĆ Dom, farmę, GAWLINSKI & COMPANY Kupno i sprzedaż realnościami 426 EAST 16th STR

KTO CHCE NAJPRĘDZEJ SPRZEDAĆ farmę, interes, sklep, i t. d. Kontrakty kupna i sprzedaży. NEW YORK CITY.

WŁASNY DOM
da wam niezależność.
Kupcie lotę i wybudujcie na niej dom.
Nikt jeszcze nie stracił na posiadaniu własnego domu.
Nie odkładajcie. — Jeżeli nie macie znajomości — szukajcie za pośrednictwem DROBNYCH OGŁOSZEŃ w „NOWYM ŚWIECIE". L